Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: info@xs.uz ● 2019 йил 24 май, № 106 (7336) Жума

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚОЗОҒИСТОН БИРИНЧИ ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 23 май куни Қозоғистон Республикасининг Биринчи Президенти – Элбоши Нурсултон Назарбоев билан телефон орқали мулоқот қилди.

Суҳбат аввалида давлатимиз раҳбари Нурсултон Назарбоевга Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги дўстлик, яхши қўшничилик ва кўп қиррали ҳамкорлик муносабатларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётгани ҳамда уларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга қўшаётган шахсий ҳиссаси учун самимий миннатдорлик билдирди.

Биргаликдаги саъй-ҳаракатлар туфайли кейинги йилларда мамлакатларимиз ўртасидаги анъанавий яқин муносабатлар сифат жиҳатидан янги даражага кўтарилгани, аниқ амалий мазмун билан бойигани алоҳида таъкидланди.

Жорий йил апрель ойида Қозоғистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаевнинг Ўзбекистонга амалга оширган илк давлат ташрифи самарали бўлгани, бу Элбоши ташқи сиёсати бардавомлигини яна бир бор намойиш этгани катта мамнуният билан қайд этилди.

Суҳбатда Шавкат Мирзиёев ва Нурсултон Назарбоев икки томонлама муносабатларга доир, шунингдек, халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик долзарб масалаларни муҳокама қилдилар.

Асосий эътибор савдо-иқтисодий соҳада эришилган келишувларни амалга ошириш, саноат, энергетика, транспорт ва бошқа тармоқларда етакчи корхоналар ва ишбилармонлар даражасида кооперацияни кучайтиришга қаратилди.

Ўзаро савдо ҳажми изчил ортиб бораётгани ва унинг таркиби диверсификация қилинаётгани ижобий баҳоланди. 2018 йилда товар айирбошлаш ҳажми 3 миллиард доллардан ошди, яқин вақтда бу кўрсаткични камида 5 миллиард долларга етказиш вазифаси турибди.

Кенг иқтисодий имкониятлар ва маданий-гуманитар соҳадаги катта салоҳиятдан самарали фойдаланиш мақсадида, жумладан, Ўзбекистонда "Қозоғистон йили" тадбирлари доирасида изчил ҳудудлараро алоқаларни давом эттириш муҳимлиги қайд этилди.

Мамлакатларимиз Бош вазирлари бошчилигидаги Икки томонлама ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро қўшма комиссия ўзаро муносабатларни ривожлантиришда муҳим ўрин тутаётгани алоҳида таъкидланди.

Мулоқот сўнгида Шавкат Мирзиёев ва Нурсултон Назарбоев Ўзбекистон ва Қозоғистон қардош халқларининг фаровонлиги, Марказий Осиёнинг барқарорлиги ва изчил тараққиёти йўлида стратегик шериклик ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни ҳар томонлама мустаҳкамлашга интилишлар муштарак эканини яна бир бор таъкидладилар.

ЎзА.

Қозоғистонда Президент сайловига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда

Жорий йилнинг 9 июнида Қозоғистонда бўлиб ўтадиган Президент сайловида қарийб мингга яқин халқаро кузатувчилар иштирок этади. Сайловчиларнинг умумий сони 11 947 995 кишидан иборат.

Бу ҳақда Қозоғистон Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонасида бўлиб ўтган брифингда Қозоғистон Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Дархан Сатибалди маълум қилди.

Қозоғистон Республикаси Конституциясига мувофиқ, мамлакат Президенти лавозимига киришган Қосим-Жомарт Тоқаев шу йилнинг 9 апрелида телевидение орқали Қозоғистон халқига мурожаат билан чиқиб, 2019 йилнинг 9 июнь куни мамлакатда Президент сайлови бўлиб ўтишини маълум қилди. Бундай қарорга келиш конституциявий нормаларга мувофиқ амалга оширилди.

➡ 5

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИНИ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИШГА ОИД ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Республикамизда рақобатбардош маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва экспорт қилиш бўйича барқарор ўсиш суръатларини таъминлаш, шунингдек, корхоналарни модернизация қилиш, техник ва технологик янгилашга қаратилган қурилиш материаллари саноатидаги таркибий ўзгартиришларни янада чуқурлаштириш юзасидан тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Тармоқни жадал ривожлантириш ва диверсификация қилиш учун қулай шарт-шароитлар яратиш, маҳаллий минерал-хом ашё ресурсларини қайта ишлашга инвестицияларни жалб қилиш ва қурилиш материалларини экспорт қилиш ҳажмларини ошириш мақсадида:

1. Қуйидагилар:

а) 2019 — 2025 йилларда маҳаллий хом ашё геология-қидирув ишларини олиб бориш, қазиб олиш ва қайта ишлаш асосида қурилиш индустриясининг хом ашё базасини кенгайтириш **прогноз кўрсаткичлари** ҳамда 2019 — 2025 йилларда диверсификация қилиш ва маҳсулот турларини кенгайтириш ҳисобига қурилиш материаллари ишлаб чиқаришнинг **мақсадли кўрсаткичлари** 1 ва 2-иловаларга мувофиқ, қуйидагиларни назарда тутган ҳолда:

геология-қидирув ишларини олиб бориш, қазиб олиш ва қайта ишлаш асосида қурилиш индустриясининг хом ашё базаси ҳажмларини оҳактош бўйича — **13,1 миллион тоннага,** гипс тоши бўйича — **1,8 миллион тоннага,** лойсимон компонентлар, ғишт хом ашёси, кварц қуми бўйича — **1 миллион тоннага,** кўчган тоғ жинслари (базальт) бўйича — **0,1 миллион тоннага,** тош-шағал материаллар бўйича — **5,6 миллион метр куб**га;

ишлаб чиқариш ҳажмларини обойлар бўйича — **47 баробардан** ортиқ ҳажмга, йиғилган паркет панеллари ва плиталари бўйича — **19 баробарга,** ёғоч қириндили плиталар ҳамда ёғоч ва бошқа ёғочбоп материаллардан тайёрланган плиталар бўйича — **15 баробарга**, газбетон блоклари бўйича — **7 баробарга,** лок-бўёқ материаллари ҳамда энергия ва иссиқликни тежовчи флоат-технология асосида ишлаб чиқарилган архитектура-қурилиш ойнаси бўйича — **4 баробарга**, базальтдан тайёрланадиган композит арматура бўйича — **3 баробарга** ва цемент бўйича — **2 баробарга** ошириш;

б) халқаро молиявий институтлар ва хорижий банкларнинг кредитларини жалб қилиш орқали молиялаштириладиган, 2019 — 2021 йилларда қурилиш материаллари саноати соҳасида амалга ошириладиган истиқболли лойиҳаларнинг **йиғма кўрсаткичлари** ҳамда 2019 — 2021 йилларда қурилиш материаллари саноати соҳасида амалга ошириладиган **истиқболли лойиҳалар рўйхати** (кейинги ўринларда — Рўйхат) 3 ва 3.1-иловаларга мувофиқ;

в) **2019-2020 йилларда қурилиш материаллари саноатини жадал ривожлантиришга доир комплекс чора-тадбирлар** (кейинги ўринларда — Комплекс чора-тадбирлар) 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

(Давоми 5-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2019 йил 26 апрелда
қабул қилинган
Сенат томонидан 2019 йил 3 майда
маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 24 январда қабул қилинган ЎРҚ–461-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2018 йил, 1-сонга 2-илова, № 7, 433-модда, № 10, 672-модда; 2019 йил, № 3, 161-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **162-модданинг иккинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ишни суд муҳокамасига тайёрлаш бўйича ҳаракатлар даъво аризасини иш юритишга қабул қилиш ва иш қўзғатиш тўғрисидаги ажримда баён этилиши мумкин, бундан ишни суд муҳокамасига тайёрлаш чоғида судгача мажлис ўтказиш ҳоллари мустасно»;

2) **163-модда** қуйидаги мазмундаги **учинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Ишни суд муҳокамасига тайёрлаш чоғида судья фуқаролик ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низолар бўйича, бундан соддалаштирилган иш юритиш тартибида кўриладиган ишлар мустасно, даъво аризаси иш юритишга қабул қилинган ва иш қўзғатилган кундан эътиборан ўн кун ичида ушбу Кодексда белгиланган тартибда судгача мажлис ўтказиши мумкин»;

3) қуйидаги мазмундаги **163^1-модда** билан тўлдирилсин:

«**163^1-модда. Судгача мажлис**

Судгача мажлис ўтказиш чоғида судья:

1) даъвогарни ўзи арз қилган талабларнинг моҳияти бўйича сўроқ қилади, ундан жавобгар билдириши мумкин бўлган эътирозларни аниқлайди ва, агар бу зарур бўлса, даъвогарга қўшимча далиллар тақдим этишни таклиф қилади, шунингдек арз қилинган талабларидан воз кечиш ҳуқуқини ҳамда воз кечишнинг ҳуқуқий оқибатларини тушунтиради;

2) ишнинг ҳолатлари бўйича жавобгарни сўроқ қилади, даъвогарнинг талабларига қарши унинг қандай эътирозлари борлигини ва бу эътирозлар қандай далиллар билан тасдиқланиши мумкинлигини аниқлайди, шунингдек жавобгарга даъвогарнинг талабларини тан олиш ёхуд қарши талаблар қўзғатиш ҳуқуқини тушунтиради, жавобгарга иш юзасидан ёзма тушунтиришлар тақдим этишни таклиф қилади. Жавобгарнинг ёзма тушунтиришларни ва далилларни тақдим этмаганлиги, шунингдек суд мажлисига келмаганлиги ишни ишдаги мавжуд далиллар бўйича кўриш учун тўсқинлик қилмайди;

(Давоми 2-бетда).

Кун воқеалари

қисқа сатрларда

Жаҳон банкининг Глобал инфратузилма фонди Тошкент вилоятининг Бекобод шаҳрида қаттиқ маиший чиқиндиларни бошқариш учун ишлаб чиқилган Давлат-хусусий шериклиги асосидаги лойиҳани молиялаштириш учун умумий қиймати 337,5 минг доллар миқдорида грант ажратди.

Самарқанд шаҳридаги Регистон мажмуаси Мирзо Улуғбек мадрасасида "Маданий мерос объектларини муҳофаза қилишда замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш" мавзуида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

"Huawei" компанияси Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университети билан ҳамкорликда анъанавий "Seeds for the Future" лойиҳаси иштирокчиларини тақдирлаш маросимини ўтказди. Ушбу лойиҳа доирасида ўзбекистонлик талабалар Хитойга ўқув амалиётига йўл олади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви "Тенге банк" акциядорлик тижорат банкига банк операцияларини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензия бериш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ўзбекистоннинг Австриядаги Фавқулодда ва мухтор элчиси, ЕХҲТ ҳамда Вена шаҳридаги бошқа халқаро ташкилотларнинг доимий вакили Шерзод Асадов ЕХҲТнинг ОАВ эркинлиги масалалари бўйича вакили Арлем Дезир билан учрашди.

Адлия вазирлиги томонидан жорий йилнинг 1 июнидан нотариуслар фаолиятида "СМС хабар" электрон тизими жорий этилмоқда.

Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Гидрометеорология хизмати маркази билан "Яшил иқлим" жамғармаси ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш масалаларига бағишланган матбуот анжумани ташкил этилди.

(«Халқ сўзи»).

Давлат бюджети ижроси танқидий муҳокама қилинди

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги сиёсий партиялар фракциялари ҳамда Экоҳаракат депутатлар гуруҳи йиғилишларида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг 2018 йилдаги ҳамда 2019 йилнинг биринчи чорагидаги ижроси тўғрисидаги ҳисобот танқидий кўриб чиқилди.

Парламент ҳаёти

Хусусан, Ўзбекистон Халқ демократик партияси фракцияси йиғилишида Ҳаракатлар стратегиясини "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили"да амалга оширишга оид Давлат дастури доирасидаги тадбирларни молиялаштиришга катта эътибор қаратилаётгани алоҳида қайд этилди.

2018 йил якунига кўра, мамлакат ялпи ички маҳсулоти 407,5 трлн. сўмни ташкил этган бўлиб, 2017 йилдагига нисбатан 5,1 фоиз ўсган. Тақдим қилинган ҳужжатлар таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, 2018 йилда аҳолининг умумий даромадлари 286,3 трлн. сўм бўлиб, бу кўрсаткич 2017 йилдагига нисбатан сезиларли даражада ортган. Буларнинг туб замирида одамлар реал даромадларини оширишга қаратилган эзгу чора-тадбирлар мужассам.

* * *

Ўзбекистон "Адолат" СДП фракцияси йиғилишида партия Сайловолди дастуридан ўрин олган соғлиқни сақлаш секторини ривожлантириш, моддий-техника базасини мустаҳкамлашга йўналтирилган маблағлар ижроси муҳокама марказида бўлди. Таъкидланганидек, соғлиқни сақлаш соҳасига 2018 йилда Давлат бюджетидан йўналтирилган маблағлар миқдори 9,4 трлн. сўмни ёки ижтимоий харажатларга ажратилган маблағларнинг 21,9 фоизини ташкил этди.

Тиббиёт соҳасида ижобий натижалар қўлга киритилиши билан бирга, айрим камчиликларга йўл қўйилаётгани ҳам депутатлар эътиборидан четда қолмади. Хусусан, Президентимиз томонидан қабул қилинган ҳужжатлар ижроси учун режалаштирилган 121,7 млрд. сўм маблағ ўзлаштирилиши таъминланмаган. Бунинг оқибатида тез тиббий ёрдам хизматларини алоқа воситалари билан тўлиқ таъминлаш, фуқароларнинг ягона электрон тиббий харитасини яратиш, "Электрон поликлиника" автоматлаштирилган ахборот тизимини жорий этиш борасида муайян қийинчиликлар юзага келган.

* * *

"Миллий тикланиш" демократик партияси фракцияси йиғилишида Маданият вазирлиги ҳузуридаги Маданий мерос департаментига маданий мерос объектларини таъмирлаш ва тиклаш учун 2019 йилга 68 млрд. сўм маблағ ажратиш режалаштирилган бўлишига қарамай, ҳисобот даврида атиги 6,4 млрд. сўм маблағ молиялаштирилгани депутатлар томонидан танқидий баҳоланди.

Шунингдек, тадбирда хизмат кўрсатиш соҳасини кенг ривожлантириш, жумладан, замонавий хизмат турларини янада кенгайтириш, туризм соҳаси салоҳиятидан фойдаланишни жадаллаштиришга йўналтирилган маблағларни кўзда тутувчи параметрлар келтирилмагани ва кейинги тақдим этиладиган ҳисоботларда бу ҳам акс эттирилиши лозимлиги айтиб ўтилди.

➡ 5

ЯКУНИЙ БОСҚИЧ ЙЎЛЛАНМАЛАРИ КИМЛАРГА НАСИБ ЭТДИ?

«Ташаббус — 2019»

Ўзбекистон Республикаси Президенти соврини учун ўтказилаётган "Ташаббус — 2019" кўрик-танловининг Фарғона вилояти босқичи бўлиб ўтди.

Мазкур кўрик-танлов ўтган йиллар давомида ҳудудда юқори салоҳиятли, ташаббускор, истиқболли лойиҳаларга эга тадбиркор, ҳунарманд ва фермерларни кашф қилганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Ушбу анъана бу гал ҳам давом эттирилди. Танловнинг вилоят босқичида 100 нафарга яқин тадбиркор, фермер ва ҳунармандлар қатнашди. Улар ўз маҳсулотлари кўргазмаси, самарали йўналишларга эга бизнес-лойиҳаларини намойиш қилдилар.

➡ 6

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига жиноят процесси иштирокчиларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилинишини таъминлаш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2019 йил 18 февралда
қабул қилинган
Сенат томонидан 2019 йил 28 февралда
маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 14 июнда қабул қилинган **«Кооперация тўғрисида»**ги 295–XII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1991 йил, № 8, 193-модда; 1994 йил, № 2, 52-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 9, 181-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2017 йил, № 6, 300-модда) **3-моддасининг 3-бандидаги** «шунингдек суриштирув» деган сўзлар «шунингдек терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 2 июлда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг фуқаролиги тўғрисида»**ги 632–XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, № 9, 338-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2015 йил, № 8, 310-модда; 2016 йил, № 9, 276-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **21-модда иккинчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «идораларига» деган сўз «органларига» деган сўз билан алмаштирилсин;

2) **33-модда биринчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «идоралари» деган сўз «органлари» деган сўз билан алмаштирилсин;

3) **34-модда тўртинчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «идораси» деган сўз «органи» деган сўз билан алмаштирилсин;

4) **35-модда биринчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «идорасига» деган сўз «органига» деган сўз билан алмаштирилсин;

5) **36-модда биринчи** ва **иккинчи қисмларининг ўзбекча матнидаги** «идоралари» деган сўз «органлари» деган сўз билан алмаштирилсин;

(Давоми 2, 3, 4-бетларда).

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

3) тарафлардан келишув битимини тузиш эҳтимолини ёки низони ҳал қилишнинг муқобил усуллари эҳтимолини аниқлайди ва уларнинг ҳуқуқий оқибатларини тушунтиради;

4) ишнинг мураккаблигини ҳисобга олган ҳолда суд муҳокамасининг прогноз қилинаётган, шу жумладан низони ҳал қилиш учун аҳамиятга эга бўлган илтимосномалар ва ҳужжатларни судга топшириш, гувоҳлар мавжуд бўлганда уларнинг рўйхатларини алмашиш муддатларини назарда тутувчи жадвалини аниқлайди;

5) суд мажлисида ҳозир бўлган тарафлар ва бошқа манфаатдор шахслардан улар ўртасида ушбу ишнинг судга тааллуқлилиги масаласи бўйича келишув, ушбу Кодекснинг 163-моддасида назарда тутилган бошқа ҳаракатларни амалга ошириш зарурияти мавжудлигини аниқлайди.

Судгача мажлиснинг вақти ва жойи тўғрисида тарафлар ва бошқа манфаатдор шахслар хабардор қилинганлик фактини қайд этишни таъминлайдиган суд чақирув қоғозлари, буюртма хатлар, телефонограммалар, телеграммалар ва бошқа алоқа воситалари орқали хабардор қилинади.

Судгача мажлис ўтказилганлиги тўғрисида баённома тузилиб, унда қуйидагилар кўрсатилади: судгача мажлис ўтказилган йил, ой, сана ва жой; ишни юритаётган суднинг номи; судьянинг ва мажлис котибининг (судья ёрдамчисининг ёки катта ёрдамчисининг) фамилияси ҳамда исми-шарифининг бош ҳарфлари; тарафлар, бошқа манфаатдор шахслар ҳақидаги ва уларга процессуал ҳуқуқ ва мажбуриятлари тушунтирилганлиги тўғрисидаги маълумотлар; тарафлар томонидан берилган тушунтиришлар.

Тарафлар келмаган тақдирда, судья ушбу Кодекс 163-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида кўрсатилган ҳаракатларни амалга оширади. Бундай ҳолда судгача мажлис баённомаси тузилмайди.

Ушбу Кодексда назарда тутилган асослар мавжуд бўлган тақдирда, судгача мажлисда иш юритиш тўхтатиб турилиши ёки тугатилиши, даъво аризаси кўрмасдан қолдирилиши мумкин»;

4) **171-модданинг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Суд кутилмаган ва фавқулодда ҳолатларда ишни суд мажлисида кўриш мумкин бўлмаган тақдирда, шу жумладан:

тарафнинг илтимосномаси бўйича, у низони келишув йўли билан ҳал қилиш мақсадида суддан кўмаклашишни сўраб мурожаат қилган тақдирда;

агар суд мажлисининг вақти ва жойи ҳақида тегишли тарзда хабардор қилинган ишда иштирок этувчи шахс суд мажлисига кела олмаслиги сабабларини асослаган ҳолда суд муҳокамасини кейинга қолдириш тўғрисида илтимоснома билан мурожаат қилган бўлса ва башарти ушбу шахснинг иштирокисиз ишни кўриш мумкин бўлмаса;

ишда иштирок этувчи шахснинг ўз вакили суд мажлисига узрли сабабга кўра кела олмаганлиги муносабати билан қилган илтимосномаси бўйича;

суд процесси иштирокчиларидан бирортаси, агар суд ишни ушбу шахснинг иштирокисиз кўриш мумкин эмас деб ҳисобласа, келмаган тақдирда;

тарафнинг қўшимча далиллар тақдим этиш ёки учинчи шахслардан талаб қилиб олиш зарурати билан боғлиқ ҳолда суд муҳокамасини кейинга қолдириш тўғрисидаги илтимосномаси бўйича;

суд мажлиси видеоконференцалоқа режимида ўтказилаётганда видеоконференцалоқа ўрнатиш имкони бўлмаган тақдирда;

суд процесси иштирокчиларидан бирортаси келмаган ва кўрсатилган шахснинг суд муҳокамасининг вақти ва жойи ҳақида тегишли тарзда хабардор қилинганлиги тўғрисида далиллар мавжуд бўлмаган тақдирда;

ишга дахлдор бўлмаган жавобгарни ишга дахлдор бўлган жавобгар билан алмаштириш зарур бўлган тақдирда;

низоли ҳуқуқий муносабатдан чиқиб кетган тарафни унинг ҳуқуқий вориси билан алмаштириш зарур бўлган тақдирда;

иккинчи жавобгарни ёки учинчи тарафни ишда иштирок этиш учун жалб этиш зарур бўлган тақдирда суд муҳокамасини кейинга қолдиришга ҳақли.

Суд муҳокамаси уни кейинга қолдиришга асос бўлиб хизмат қилган ҳолатларни бартараф этиш учун зарур бўлган муддатга ушбу Кодексда суд муҳокамаси учун назарда тутилган муддат доирасида, бироқ кўпи билан ўн кунга қолдирилиши мумкин.

Суд муҳокамасини кейинга қолдиришлар сони уч мартадан ошмаслиги керак.

Суд муҳокамасини кейинга қолдириш тўғрисида ажрим чиқарилади.

Агар суд мажлисида тарафлар ҳозир бўлса, суд келган гувоҳларни суд муҳокамаси кейинга қолдирилгунига қадар сўроқ қилишга ҳақли. Бу гувоҳларнинг кўрсатувлари янги суд мажлисида ўқиб эшиттирилади. Ушбу гувоҳларни янги суд мажлисига такроран чақириш фақат зарур ҳолларда амалга оширилади.

Ишда иштирок этувчи, аммо суд мажлисига келмаган шахслар ушбу Кодекснинг 127-моддасида назарда тутилган тартибда янги суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида хабардор қилинади. Суд мажлисига келган ишда иштирок этувчи шахслар иш материалларига қўшиб қўйиладиган тилхат орқали хабардор қилинади.

Суд муҳокамаси кейинга қолдирилганидан сўнг давом эттирилади.

Зарур бўлган тақдирда ишнинг муҳокамаси у қолдирилганидан кейин бошидан бошланади».

2-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин;

давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин;

ушбу Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

3-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2019 йил 23 май
№ ЎРҚ—541

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига жиноят процесси иштирокчиларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилинишини таъминлаш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

6) **37-модда биринчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «идораси» деган сўз «органи» деган сўз билан алмаштирилсин;

7) **41-модданинг матнидаги** «идоралари» деган сўз «бўлинмалари» деган сўз билан алмаштирилсин;

8) **42-модда ўзбекча матнининг**:

биринчи қисмидаги «идоралари» деган сўз «органлари» деган сўз билан алмаштирилсин;

иккинчи қисмидаги «идораси» деган сўз «органи» деган сўз билан алмаштирилсин.

3-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 3 июлда қабул қилинган **«Гувоҳлар, жабрланувчилар, экспертлар, мутахассислар, таржимонлар ва холисларнинг қилган харажатларини тўлаш тартиби ва миқдорлари тўғрисида»**ги 661–XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, № 9, 359-модда; 1994 йил, № 11–12, 285-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 6, 118-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **1-моддадаги** «Суриштирув органига» деган сўзлар «Терговга қадар текширувни амалга оширувчи органнинг мансабдор шахси, суриштирувчи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **2-моддадаги** «суриштирув органига» деган сўзлар «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органнинг мансабдор шахси, суриштирувчи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **5-модданинг биринчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Экспертлар, мутахассислар ва таржимонлар бажарган ишлари учун терговга қадар текширувни амалга оширувчи органларнинг, суриштирув ёки дастлабки тергов органларининг қарорига ёхуд суднинг ажримига биноан ҳақ оладилар»;

4) **9-моддадаги** «Суриштирув органига» деган сўзлар «Терговга қадар текширувни амалга оширувчи органнинг мансабдор шахси, суриштирувчи» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

4-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Прокуратура тўғрисида»**ги 746–XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августда қабул қилинган 257–II-сонли Қонуни таҳририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2001 йил, № 9–10, 168-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 6, 249-модда; 2008 йил, № 9, 487-модда, № 12, 636-модда; 2011 йил, № 4, 101-модда; 2012 йил, № 9/2, 244-модда; 2015 йил, № 8, 310-модда; 2016 йил, № 9, 276-модда; 2017 йил, № 3, 47-модда, № 6, 300-модда, № 9, 510-модда, № 10, 605-модда; 2018 йил, № 4, 218-модда, № 7, 431-модда; 2019 йил, № 1, 1, 5-моддалар) қуйидаги қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин:

1) **4-модданинг бешинчи хатбошиси** «тезкор-қидирув фаолиятни» деган сўзлардан кейин «терговга қадар текширувни» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

2) **8-модданинг биринчи қисми** «тезкор-қидирув фаолиятни» деган сўзлардан кейин «терговга қадар текширувни» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

3) **28-модданинг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Қонунларнинг жиноятчиликка қарши курашишни амалга оширувчи органлар томонидан ижро этилиши устидан назорат қилиш жараёнида прокурор ўз ваколатлари доирасида:

суриштирув ва дастлабки тергов органларидан, шунингдек терговга қадар текширувни ёки тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлардан жиноят ишларини, терговга қадар текширув, тезкор-қидирув фаолияти, суриштирув ва дастлабки тергов ҳужжатлари ва материалларини ҳамда бошқа маълумотларни текшириш учун талаб қилади;

содир этилган ёки тайёрланаётган жиноятлар ҳақидаги аризалар ва хабарларни қабул қилиш, рўйхатдан ўтказиш ҳамда ҳал этиш тўғрисидаги қонун талабларининг ижросини ҳар ойда камида бир марта текширади;

терговчилар ва суриштирувчиларнинг, шунингдек терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг қонунга хилоф ҳамда асоссиз қарорларини бекор қилади;

жиноятларни тергов қилиш, эҳтиёт чорасини танлаш, ўзгартириш ёки бекор қилиш, жиноят тавсифини белгилаш, айбланувчи тариқасида ишда иштирок этишга жалб қилиш, айрим тергов ҳаракатларини бажариш ва жиноят содир этиб яширинган шахсларни қидириш тўғрисида ёзма кўрсатмалар беради;

терговга қадар текширувни ёки тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органларга ушлаш, мажбурий келтириш, қидириш, тинтув ўтказиш, олиб қўйиш тўғрисидаги қарорларни ва суднинг қамоққа олиш тарзидаги эҳтиёт чорасини қўллаш ҳақидаги ажримини ижро этишни, бошқа тергов ҳаракатларини, шу жумладан прокурорнинг ёки прокуратура терговчисининг иш юритувида бўлган ишлар юзасидан тергов ҳаракатларини бажаришни топширади, жиноятларни очиш ва жиноят содир этган шахсларни топиш учун зарур чоралар кўриш тўғрисида кўрсатмалар беради;

суриштирувда, дастлабки терговда иштирок этади ҳамда зарур ҳолларда, жиноят-процессуал қонунга мувофиқ ҳар қандай иш бўйича айрим тергов ҳаракатларини шахсан бажаради ёки терговни тўла ҳажмда амалга оширади;

суриштирув, дастлабки тергов муддатини узайтиради, эҳтиёт чораси сифатида қамоқда сақлаш ёки уй қамоғи ва айбланувчининг тиббий муассасада бўлиши муддатини узайтириш тўғрисида судга илтимоснома киритади;

жиноят ишларини суриштирув ва дастлабки тергов органларига қўшимча тергов ўтказиш тўғрисидаги ўз кўрсатмалари билан қайтаради;

жиноят ишини суриштирув органидан терговчига, прокуратуранинг бир терговчисидан бошқасига, жиноят-процессуал қонунда белгиланган ҳолларда ва тартибда эса бир дастлабки тергов ва суриштирув органидан бошқа дастлабки тергов ва суриштирув органига ўтказади;

суриштирувчини ёки терговчини, агар у ишни тергов қилиш чоғида қонун бузилишига йўл қўйган бўлса, суриштирувни ёхуд дастлабки терговни давом эттиришдан четлатади;

қонунда назарда тутилган ҳолларда, тергов ҳаракатларини олиб боришга санкция беради, қамоққа олиш ёки уй қамоғи тарзидаги эҳтиёт чорасини қўллаш тўғрисида, айбланувчини лавозимидан четлаштириш ҳақида, шахсни тиббий муассасага жойлаштириш тўғрисида, мурдани эксгумация қилиш ҳақида, почта-телеграф жўнатмаларини хатлаш тўғрисида судга илтимоснома киритади ёки илтимосномага розилик беради; жиноят ишини қўзғатишни рад қилиш ҳақида ёки жиноят ишини амнистия актига асосан тугатиш тўғрисида судга илтимоснома киритади;

жиноят ишларини қўзғатади ёки уларни қўзғатишни рад этади, жиноят ишларини тугатади ёхуд улар юзасидан иш юритилишини тўхтатади;

қонунда назарда тутилган ҳолларда терговчининг ва суриштирувчининг ишни тугатишига розилик беради;

айблов хулосасини ёки айблов далолатномасини ёхуд қарорини тасдиқлайди, ишни судга юборади;

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Прокурорнинг жиноят-процессуал қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда берган терговга қадар текширув ўтказиш, жиноят ишларини қўзғатиш ва тергов қилиш билан боғлиқ кўрсатмалари терговга қадар текширувни ва тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар, суриштирув ва дастлабки тергов органлари учун мажбурийдир»;

4) **34-модданинг иккинчи қисмидаги** «Айблов хулосасини» деган сўзлар «Айблов хулосасини, айблов далолатномасини» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

5) **43-модданинг биринчи қисми** «терговчилар» деган сўздан кейин «суриштирувчилар» деган сўз билан тўлдирилсин;

6) **49-модданинг биринчи қисмидаги** «ва терговчига» деган сўзлар «терговчи ва суриштирувчига» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Сурункали алкоголизм, гиёҳвандлик ёки заҳарвандликка мубтало бўлган беморларни мажбурий даволаш тўғрисида»**ги 753–XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 36-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси,1995 йил, № 6, 121-модда; 1997 йил, № 2, 69-модда; 1998 йил, № 1, 17-модда; 1999 йил, № 1, 5-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **2-модда иккинчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «идораларининг» деган сўз «органларининг» деган сўз билан алмаштирилсин;

2) **3-модданинг ўзбекча матнидаги** «идоралари» деган сўз «органлари» деган сўз билан алмаштирилсин;

3) **4-модда иккинчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «идоралари» деган сўз «органлари» деган сўз билан алмаштирилсин;

4) **6-модданинг ўзбекча матнидаги** «идоралари» деган сўз «органлари» деган сўз билан алмаштирилсин.

6-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 10 декабрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси тўғрисида»**ги 768–XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 52-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2010 йил, № 12, 473-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда; 2018 йил, № 7, 431-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **8-модданинг учинчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«ички ишлар органларида ижро этиш, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси ижро этилаётган пайтда ички ишлар органларининг оддий аскарлар, сержантлар ва офицерлар таркибидан бўлган шахсларнинг салом бериши – Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирининг буйруқлари билан белгиланадиган қоидалар билан»;

2) **11-модданинг ўзбекча матнидаги** «идораларида» деган сўз «органларида» деган сўз билан алмаштирилсин.

7-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 7 майда қабул қилинган 864–XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Ҳаво кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 6, 247-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 3, 38-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 7, 350-модда; 2012 йил, № 9/2, 246-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2014 йил, № 5, 130-модда, № 9, 244-модда, № 12, 343-модда; 2015 йил, № 6, 228-модда; 2017 йил, № 4, 137-модда) **92-моддасининг биринчи қисмидаги** «милиция органлари» деган сўзлар «ички ишлар органлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

8-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2012–XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 1, 3-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5–6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда, № 9–10, 165-модда; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 9–10, 149-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 314-модда, № 12, 417, 418-моддалар; 2006 йил, № 6, 261-модда, № 12, 656-модда; 2007 йил, № 4, 158, 166-моддалар, № 6, 248-модда, № 9, 416, 422-моддалар, № 12, 607-модда; 2008 йил, № 4, 187, 188, 189-моддалар, № 7, 352-модда, № 9, 485, 487, 488-моддалар, № 12, 640, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда, № 4, 128-модда, № 9, 329, 334, 335, 337-моддалар, № 12, 470-модда; 2010 йил, № 5, 176, 179-моддалар, № 9, 341-модда, № 12, 471, 477-моддалар; 2011 йил, № 1, 1-модда; 2012 йил, № 4, 108-модда, № 9/1, 242-модда, № 12, 336-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда, № 5, 130-модда, № 9, 244-модда, № 12, 343-модда; 2015 йил, № 6, 228-модда, № 8, 310, 312-моддалар, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 4, 125-модда, № 9, 276-модда, № 12, 383, 385-моддалар; 2017 йил, № 3, 47-модда, № 6, 300-модда, № 9, 506, 510-моддалар; 2018 йил, № 1, 4-модда, № 4, 218, 224-моддалар, № 7, 430-модда, № 10, 679-модда; 2019 йил, № 1, 3, 5-моддалар) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **234-модда биринчи қисмининг диспозициясидаги** «суриштирувчи» деган сўз «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органнинг мансабдор шахси, суриштирувчи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **238-модда биринчи қисмининг диспозициясидаги** «худди шунингдек бир тилдан иккинчи тилга била туриб нотўғри таржима қилиш» деган сўзлар «худди шунингдек таржимоннинг бир тилдан иккинчи тилга била туриб нотўғри таржима қилиши» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **240-модда биринчи қисмининг диспозициясидаги** «Суриштирув олиб бориш» деган сўзлар «Терговга қадар текширув, суриштирув олиб бориш» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

9-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2013–XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 2, 5-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 12, 269-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5–6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда, № 7–8, 217-модда; 2001 йил, № 1–2, 11, 23-моддалар, № 9–10, 165, 182-моддалар; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 12, 418-модда; 2006 йил, № 6, 261-модда; 2007 йил, № 4, 166-модда, № 6, 248, 249-моддалар, № 9, 422-модда, № 12, 594, 595, 607-моддалар; 2008 йил, № 4, 177, 187-моддалар, № 9, 482, 484, 487-моддалар, № 12, 636, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда, № 4, 136-модда, № 9, 335-модда, № 12, 469, 470-моддалар; 2010 йил, № 6, 231-модда, № 9, 334, 336, 337, 342-моддалар, № 12, 477-модда; 2011 йил, № 4, 103, 104-моддалар, № 9, 252-модда, № 12/2, 363-модда; 2012 йил, № 1, 3-модда, № 9/2, 244-модда, № 12, 336-модда; 2014 йил, № 9, 244-модда; 2015 йил, № 8, 310, 312-моддалар, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 4, 125-модда, № 9, 276-модда, № 12, 385-модда; 2017 йил, № 3, 47-модда, № 6, 300-модда, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда, № 4, 218, 224-моддалар, № 7, 430, 431-моддалар, № 10, 679-модда; 2019 йил, № 1, 3, 5-моддалар) қуйидаги қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин:

1) қуйидаги мазмундаги **91^{1}–91^{4}-моддалар** билан тўлдирилсин:

«**91^{1}-модда. Тергов ҳаракатларини видеоконференцалоқа режимида ўтказиш**

Гувоҳлар, жабрланувчилар, гумон қилинувчилар ва айбланувчилар иштирокидаги тергов ҳаракатлари (сўроқ, шахсларни ва нарсаларни таниб олиш, юзлаштириш) мазкур шахсларни улар турган жойдаги ёки яшаш жойидаги вилоятнинг ёки туманнинг ёхуд шаҳарнинг ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органига ёки судига чақирган, техник воситалардан фойдаланган ҳолда видеоконференцалоқа режимида ўтказилиши мумкин. Видеоконференцалоқа жараёнида тергов ҳаракати иштирокчилари тергов ҳаракати жараёни ва натижаларини тўғридан-тўғри трансляция орқали бевосита кузатиб боради.

Тергов ҳаракатларини видеоконференцалоқа режимида ўтказиш тўғрисидаги қарор суриштирувчи, терговчи, прокурор ёки суд томонидан ўз ташаббуси билан ёхуд жиноят процесси иштирокчиларининг илтимосномасига кўра қабул қилинади.

Тергов ҳаракатларини видеоконференцалоқа режимида ўтказишда фойдаланиладиган техник воситалар ва ускуналар қуйидаги минимал талабларга жавоб бериши зарур:

тасвир сифати бўйича – ўлчами 1920X1080, секундига 50 та кадр;

овоз сифати бўйича – частота диапазони 100-12 000 Гц;

ахборот хавфсизлигини таъминлаш бўйича – VPN ҳимояланган алоқа каналидан фойдаланган ҳолда.

91^{2}-модда. Тергов ҳаракатларини видеоконференцалоқа режимида ўтказиш асослари

Тергов ҳаракатлари қуйидаги ҳолларда видеоконференцалоқа режимида ўтказилади:

1) шахснинг жиноят ишини тергов қилаётган органга ёки тергов ҳаракати ўтказилаётган жойга соғлиғининг ҳолатига ёки бошқа узрли сабабларга кўра бевосита келиш имконияти бўлмаганда;

2) жиноят процесси иштирокчиларининг хавфсизлигини таъминлаш зарурати туғилганда;

3) кечиктириб бўлмайдиган тергов ҳаракатлари ўтказилганда;

4) тергов ҳаракатини ўтказиш қийинлашиши ёки ортиқча харажатлар келтириб чиқариши мумкинлиги ҳақида асосли сабаблар мавжуд бўлганда.

Ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган асослар мавжуд бўлганда суриштирувчи, терговчи, прокурор ёки суд тегишли қарор чиқаради.

91^{3}-модда. Тергов ҳаракатларини видеоконференцалоқа режимида ўтказиш шартлари ва тартиби

Муайян тергов ҳаракатини видеоконференцалоқа режимида ўтказиш ҳақида қарор қабул қилинган тақдирда суриштирувчи, терговчи, прокурор ёки суд жиноят процессининг муайян иштирокчисини чақиртиришни ва тергов ҳаракатини видеоконференцалоқа режимида ўтказишни ташкил этишни сўраб тегишли органга ушбу Кодекс талабларига мувофиқ топшириқ юборади.

Суриштирувчининг, терговчининг, прокурорнинг ёки суднинг топшириғини бажарувчи мансабдор шахс чақиртирилган жиноят процесси иштирокчисининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатларини текшириши, унинг ушбу Кодексда назарда тутилган ҳуқуқларини таъминлаши ва тергов ҳаракати тугаллангунига қадар унинг ёнида бўлиши керак.

Тергов ҳаракатини видеоконференцалоқа режимида ўтказиш учун мутахассислар жалб қилиниши мумкин.

Видеоконференцалоқа режимида сўроқ, шахсларни ёки нарсаларни таниб олиш ёхуд юзлаштириш ушбу Кодекснинг 96–108, 112–131-моддалари талабларига риоя этган ҳолда амалга оширилади. Тергов ҳаракати иштирокчиларига видеоконференцалоқада иштирок этаётган шахсларга саволлар бериш ва улардан жавоблар олиш, ушбу Кодексда назарда тутилган процессуал ҳуқуқлар ва мажбуриятларни амалга ошириш имконияти таъминланиши керак.

91^{4}-модда. Видеоконференцалоқа режимида ўтказилган тергов ҳаракати жараёни ва натижаларини қайд қилиш

Видеоконференцалоқа режимида ўтказилган тергов ҳаракати жараёни ва натижалари электрон маълумотларни ташувчи тегишли воситаларга баённома тузилган ҳолда ёзилади ва қайд этилади.

Тергов ҳаракатининг баённомаси суриштирувчи, терговчи, прокурор ёки суд ва топшириқни бажарувчи мансабдор шахс томонидан тузилади. Видеоконференцалоқа материаллари баённомага қўшиб қўйилади.

Тергов ҳаракатининг баённомаси ушбу Кодексда назарда тутилган умумий қоидаларга риоя қилинган ҳолда тузилади ва унда жиноят процесси иштирокчилари кўрсатувларининг моҳияти акс эттирилади.

Видеоконференцалоқа ёзувининг вақти ўтказилган тергов ҳаракатининг аниқ вақтига мос келиши керак. Видеоконференцалоқа жараёнидаги танаффуслар юзасидан изоҳ берилиши ҳамда улар видеоёзувда ва баённомада акс эттирилиши керак.

Видеоконференцалоқа режимида ўтказилган тергов ҳаракати баённомаси суриштирувчи, терговчи, прокурор ёки суд, топшириқни бажараётган мансабдор шахс ҳамда тергов ҳаракатининг бошқа иштирокчилари томонидан имзоланади. Топшириқни бажараётган мансабдор шахс томонидан тузилган баённома суриштирувчига, терговчига, прокурорга ёки судга юборилади»;

2) **121-модда** қуйидаги мазмундаги **учинчи – олтинчи қисмлар** билан тўлдирилсин:

«Жинсий эркинликка қарши, ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар савдосига оид жиноят ишлари бўйича вояга етмаган гувоҳни ёки жабрланувчини сўроқ қилиш, шунингдек бошқа ҳолатларда сўроқ қилиш, агар буни одил судловнинг ёки вояга етмаган шахснинг манфаатлари талаб этса, стенография, видеокузатув, шунингдек аудио- ва видео қайд этиш тизимлари билан жиҳозланган махсус хонада қонуний вакил, педагог ёки психолог иштирокида ўтказилиши мумкин.

(Давоми 3, 4-бетларда).

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига жиноят процесси иштирокчиларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилинишини таъминлаш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1, 2-бетларда).

Сўроқни стенография, видеокузатув, шунингдек аудио- ва видео қайд этиш тизимлари билан жиҳозланган махсус хоналарда ўтказиш тартиби суриштирувчи, терговчи, прокурор ва суд томонидан белгиланади.

Зарур бўлган ҳолларда, ҳимоячи, вояга етмаган шахснинг қонуний вакили, педагог ёки психолог саволларни суриштирувчининг, терговчининг, прокурорнинг ёки суднинг рухсати билан қайта тузиш ҳуқуқига эга, бунда саволларнинг моҳияти ўзгартирилмайди.

Вояга етмаган гувоҳни ёки жабрланувчини сўроқ қилиш стенографияси, улар кўрсатувларининг аудио- ва видеоёзувлари ушбу моддага мувофиқ баённомага илова қилинади»;

3) **127-модда** қуйидаги мазмундаги **олтинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Таниб олувчининг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида шахсни таниб олиш учун кўрсатиш суриштирувчи, терговчи, прокурор ёки суднинг қарорига кўра таниб олинувчининг таниб олувчини кўриб туриши истисно этиладиган шароитларда ўтказилиши мумкин. Бу ҳолда холислар таниб олувчи турган жойда бўлади»;

4) **131-модда**:

қуйидаги мазмундаги **учинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Агар шахсни таниб олиш кўриб туришни истисно этадиган шароитларда ўтказилган бўлса, баённомага бу ҳақда тегишли ёзув киритилиши керак»;

учинчи ва **тўртинчи қисмлари** тегишинча **тўртинчи** ва **бешинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

5) **318-модда биринчи қисмининг 7^1-банди** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«7^1) суриштирув, дастлабки тергов ёки суд мажлисини видеоконференцалоқадан фойдаланган ҳолда ўтказиш чоғида қилинган харажатлардан»;

6) **345-модданинг бешинчи қисмидаги** «278-моддаси иккинчи ва тўртинчи қисмларида» деган сўзлар «278-моддаси биринчи ва иккинчи қисмларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

7) **361-модда биринчи қисмининг биринчи хатбошисидаги** «терговчи» деган сўз «суриштирувчи, терговчи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

8) **381^2-модда биринчи қисмининг 1-бандидаги** «278-моддаси биринчи ва учинчи қисмларида» деган сўзлар «278-моддаси учинчи ва тўртинчи қисмларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

10-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2015–XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда, № 12, 269-модда; 1996 йил, № 5–6, 69-модда, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 4–5, 126-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда, № 5–6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда, № 7–8, 217-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда, № 9–10, 165, 182-моддалар; 2002 йил, № 1, 20-модда, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 5, 67-модда, № 9–10, 149-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 5, 90-модда, № 9, 171-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда, № 12, 413, 417, 418-моддалар; 2006 йил, № 6, 261-модда, № 9, 498-модда, № 10, 536-модда, № 12, 656, 659-моддалар; 2007 йил, № 4, 158, 159, 164, 165-моддалар, № 9, 416, 421-моддалар, № 12, 596, 604, 607-моддалар; 2008 йил, № 4, 181, 189, 192-моддалар, № 9, 486, 488-моддалар, № 12, 640, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда, № 9, 334, 335, 337-моддалар, № 10, 380-модда, № 12, 462, 468, 470, 472, 474-моддалар; 2010 йил, № 5, 175, 179-моддалар, № 6, 231-модда, № 9, 335, 339, 341-моддалар, № 10, 380-модда, № 12, 468, 473, 474-моддалар; 2011 йил, № 1, 1-модда, № 4, 104, 105-моддалар, № 9, 247, 252-моддалар, № 12/2, 365-модда; 2012 йил, № 4, 108-модда, № 9/1, 242-модда, № 12, 336-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда, № 5, 130-модда, № 9, 244-модда, № 12, 341, 343-моддалар; 2015 йил, № 6, 228-модда, № 8, 310, 312-моддалар, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 1, 2-модда, № 4, 125-модда, № 9, 276-модда, № 12, 383, 385-моддалар; 2017 йил, № 4, 137-модда, № 6, 300-модда, № 9, 510-модда, № 10, 605-модда; 2018 йил, № 1, 1, 4-моддалар, № 4, 224-модда, № 7, 430, 431-моддалар, № 10, 673, 679-моддалар; 2019 йил, № 1, 1, 3, 5-моддалар) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **126-модданинг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Техник регламентга мувофиқ бўлмаган кўзгусимон ва (ёки) туси ўзгартирилган (қорайтирилган) ойнали транспорт воситаларидан, худди шунингдек ҳайдовчининг ўрнидан теварак-атрофни кўришни чеклайдиган қўшимча нарсалар ўрнатилган ёки қопламалар суртилган транспорт воситаларидан фойдаланиш, бундан ойналар тусини ўзгартириш (қорайтириш) учун тегишли рухсатнома берилган транспорт воситалари мустасно, –

энг кам иш ҳақининг йигирма беш баравари миқдорида жарима солишга сабаб бўлади.

Худди шундай ҳуқуқбузарлик маъмурий жазо чораси қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этилган бўлса, –

энг кам иш ҳақининг қирқ баравари миқдорида жарима солишга сабаб бўлади»;

2) **128-модданинг биринчи қисмидаги** «128^3, 128^5, 128^6 ва 130-моддаларида» деган сўзлар «128^3-моддасида, 128^4-моддасининг биринчи қисмида, 128^5, 128^6 ва 130-моддаларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **128^4-модда** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«**128^4-модда. Транспорт воситалари ҳайдовчиларининг светофорнинг тақиқловчи сигналига ёки йўл ҳаракатини тартибга солувчининг тақиқловчи ишорасига бўйсунмасдан тўхташ чизиғини босиб кириши ва ўтиши**

Светофорнинг тақиқловчи сигналида ёки йўл ҳаракатини тартибга солувчининг тақиқловчи ишорасида йўлнинг қатнов қисмидаги йўл чизиқлари ёки йўл белгилари билан белгиланган тўхташ чизиғини босиб кириш, –

энг кам иш ҳақининг иккидан бир баравари миқдорида жарима солишга сабаб бўлади.

Транспорт воситалари ҳайдовчиларининг светофорнинг тақиқловчи сигналига ёки йўл ҳаракатини тартибга солувчининг тақиқловчи ишорасига бўйсунмасдан ўтиши, –

энг кам иш ҳақининг икки баравари миқдорида жарима солишга сабаб бўлади.

Ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган ўша ҳуқуқбузарлик маъмурий жазо чораси қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этилган бўлса, –

энг кам иш ҳақининг беш баравари миқдорида жарима солишга сабаб бўлади.

Ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган ўша ҳуқуқбузарлик маъмурий жазо икки марта қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этилган бўлса, –

транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан бир йил муддатга маҳрум этишга сабаб бўлади»;

4) **194-модданинг**:

номидаги «**Милиция ходимининг**» деган сўзлар «**Ички ишлар органлари ходимининг**» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

биринчи қисми диспозицияси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ички ишлар органлари ходимининг ҳуқуқбузарликни тўхтатиш, ҳужжатларни текшириш учун тақдим этиш, ички ишлар органларига бориш ёки кўрсатилган муддатда ички ишлар органларида бўлиш тўғрисидаги қонуний талабларини узрли сабабларсиз бажармаслик, транспорт воситасини тўхтатиш, жабрланувчиларга ёрдам кўрсатиш ҳақидаги қонуний талабларини бажармаслик ёхуд ички ишлар органлари ходимининг қонуний талабларига бошқача тарзда бўйсунмаслик, худди шунингдек жамоат тартибини сақлаш ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш вазифаларини амалга ошираётган бошқа шахсларнинг қонуний талабларини бажармаслик»;

5) **195-модданинг**:

номидаги «**Милиция ходимларининг**» деган сўзлар «**Ички ишлар органлари ходимларининг**» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

диспозицияси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ички ишлар органлари ходимининг ўз вазифаларини бажариши билан боғлиқ қонуний талабларини бажармасликка омма олдида ҳар қандай шаклда даъватлар қилиш, худди шунингдек ички ишлар органлари ходимларига оммавий равишда бўйсунмасликни келтириб чиқариш мақсадида била туриб сохта уйдирмаларни тарқатиш»;

6) **196-модданинг**:

номидаги «**милициянинг**» деган сўз «**ички ишлар органларининг**» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

диспозициясидаги «милициянинг» деган сўз «ички ишлар органларининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

7) **199-модданинг диспозициясидаги** «Милиция» деган сўз «Ички ишлар органи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

8) **242-модда биринчи қисмининг 4-бандидаги** «(милиция)» деган сўз чиқариб ташлансин;

9) **245-модданинг биринчи қисмидаги** «128^4-моддасининг учинчи қисмида» деган сўзлар «128^4-моддасининг тўртинчи қисмида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

10) **248-модда** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«**248-модда. Ички ишлар органлари**

Ички ишлар органларига ушбу Кодекснинг 56^1-моддасида, 113-моддасининг биринчи, иккинчи, тўртинчи ва бешинчи қисмларида, 114, 115-моддаларида, 116-моддасининг биринчи, учинчи ва тўртинчи қисмларида, 121, 122, 123, 125-моддаларида, 125^1-моддасининг биринчи қисмида, 126-моддасида, 127-моддасининг биринчи қисмида, 128-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^1-моддасининг биринчи қисмида, 128^2-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 128^3-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^4-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^5-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 128^6-моддасида, 129-моддасининг биринчи қисмида, 130-моддасининг биринчи қисмида, 135, 135^1-моддаларида, 136-моддасининг учинчи қисмида, 138, 139, 140, 141-моддаларида, 142-моддасининг биринчи ва учинчи қисмларида, 144, 145-моддаларида, 146-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 147, 156, 161, 183-моддаларида, 187-моддасининг биринчи қисмида, 192, 204, 205-моддаларида, 220-моддасининг учинчи ва тўртинчи қисмларида, 221, 223, 223^1, 223^3, 224-моддаларида, 225-моддасининг иккинчи ва учинчи қисмларида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлар тааллуқлидир.

Ички ишлар органлари номидан маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқишга ва маъмурий жазо қўллашга қуйидагилар ҳақли:

1) ушбу Кодекснинг 56^1-моддасида, 114-моддасида, 116-моддасининг биринчи, учинчи ва тўртинчи қисмларида, 121, 122, 123-моддаларида, 142-моддасининг биринчи ва учинчи қисмларида, 144, 145-моддаларида, 146-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 156, 183, 192, 204, 205-моддаларида, 220-моддасининг учинчи ва тўртинчи қисмларида, 221, 223, 223^1, 223^3, 224-моддаларида, 225-моддасининг иккинчи ва учинчи қисмларида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун – туманлар, шаҳарлар, шаҳарлардаги туманлар ички ишлар бўлимларининг (бошқармаларининг) бошлиқлари ёки бошлиқ ўринбосарлари, шунингдек транспортда хавфсизликни таъминлаш бошқармаларининг (бўлимларининг) бошлиқлари;

2) ушбу Кодекснинг 56^1-моддасида, 113-моддасининг биринчи қисмида, 114-моддасининг биринчи қисмида, 115-моддасида, 121-моддасининг иккинчи қисмида, 122, 123, 156, 183-моддаларида, 187-моддасининг биринчи қисмида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун – метрополитенни муҳофаза қилиш бўйича ички ишлар бўлимининг бошлиғи ёки бошлиғи ўринбосарлари;

3) ушбу Кодекс 225-моддасининг иккинчи ва учинчи қисмларида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун – темир йўл вокзаллари ва аэропортлардаги бўлинмаларнинг, ички ишлар органларининг миграция ва фуқароликни расмийлаштириш бўлимларининг (бошқармаларининг) бошлиқлари ва бошлиқ ўринбосарлари;

4) ушбу Кодекснинг 56^1-моддасида, 113-моддасининг биринчи, иккинчи, тўртинчи ва бешинчи қисмларида, 122, 123-моддаларида, 127-моддасида (мақсадсиз овозли сигнал беришга доир қисмида), 161-моддасида (фуқароларга нисбатан), 187-моддасининг биринчи қисмида, 192, 221-моддаларида, 223-моддасининг биринчи қисмида, 223^1, 223^3-моддаларида, 224-моддасининг биринчи қисмида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун – ички ишлар органлари таянч пунктларининг профилактика катта инспекторлари ва инспекторлари»;

5) ушбу Кодекснинг 125-моддасида, 125^1-моддасининг биринчи қисмида, 126-моддасида, 127-моддасининг биринчи қисмида, 128-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^1-моддасининг биринчи қисмида, 128^2-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 128^3-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^4-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^5-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 128^6-моддасида, 129-моддасининг биринчи қисмида, 130-моддасининг биринчи қисмида, 135, 135^1-моддаларида, 136-моддасининг учинчи қисмида, 138, 139, 140, 141, 147-моддаларида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун – йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармасининг (Бош бошқармасининг) бошлиғи, унинг ўринбосарлари, йўл-патруль хизматини ҳамда маъмурий амалиётни ташкил этиш ва мувофиқлаштириш бўлимининг бошлиғи, муҳим топшириқлар бўйича бош инспектор, инспектор (маъмурий амалиёт бўйича), маъмурий амалиёт бўлинмасининг (бўлимининг) бошлиғи, маъмурий ҳуқуқбузарликлар материалларини кўриб чиқиш бўйича бош инспектор, катта инспектор (инспектор), йўл ҳаракати хавфсизлиги бўлимининг (бўлинмасининг) бошлиғи, давлат йўл ҳаракати хавфсизлиги хизматининг катта инспектори ва йўл ҳаракати хавфсизлиги гуруҳининг маъмурий амалиёт бўйича инспектори, улар йўқлигида эса ички ишлар бўлимининг бошлиғи ёки унинг ўринбосари;

6) ушбу Кодекснинг 125-моддасида, 125^1-моддасининг биринчи қисмида, 126-моддасида, 127-моддасининг биринчи қисмида, 128-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^1-моддасининг биринчи қисмида, 128^2-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 128^3-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^4-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^5-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 128^6-моддасида, 129-моддасининг биринчи қисмида, 130-моддасининг биринчи қисмида, 135-моддасининг биринчи қисмида, 135^1-моддасида, 138-моддасининг биринчи, иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмларида, 147-моддасининг биринчи қисмида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун – йўл-патруль хизмати бригадаси (батальони, дивизиони, отряди, сафарбар гуруҳи) командири ёки командирининг ўринбосари;

7) ушбу Кодекс 125-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 126-моддасининг биринчи қисмида, 127-моддасининг биринчи қисмида, 128-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 128^2-моддасининг биринчи қисмида, 128^3-моддасининг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларида, 128^4-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларида, 135-моддасининг биринчи қисмида, 135^1-моддасининг биринчи қисмида, 138-моддасининг биринчи, иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмларида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун – йўл-патруль хизматининг катта инспектори (инспектори) ва йўл ҳаракати қоидаларига ҳамда йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлашга оид бошқа норматив ҳужжатларга риоя этилиши устидан назоратни амалга оширувчи бошқа ходимлар»;

11) **258-модда иккинчи қисмининг учинчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тиббиёт бошқармасининг бош санитария врачи ва унинг ўринбосари (санитария-эпидемиология назорати бош марказининг бошлиғи), Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тиббиёт бўлимининг бош санитария врачи ва унинг ўринбосари (санитария-эпидемиология назорати марказининг бошлиғи), Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси, вилоятлар ички ишлар бошқармалари тиббиёт бўлимларининг бош санитария врачлари ҳамда уларнинг ўринбосарлари (санитария-эпидемиология назорати марказларининг бошлиқлари)»;

12) **284-модданинг**:

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисида баённома тузиш мақсадида, агар баённома тузиш шарт бўлиб, уни жойнинг ўзида тузишнинг имкони бўлмаса, ички ишлар органи ходими ёки маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисида баённома тузишга ваколатли бошқа шахс ҳуқуқбузарни ички ишлар органига ёхуд фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи биносига келтириши мумкин»;

иккинчи, **учинчи** ва **тўртинчи қисмларидаги** «милицияга» ва «милиция ходимлари» деган сўзлар тегишинча «ички ишлар органларига» ва «ички ишлар органлари ходимлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

13) **290-модданинг еттинчи қисмидаги** «милиция ходимлари» деган сўзлар «ички ишлар органлари ходимлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

14) **291-модданинг**:

биринчи қисми «**а**» **кичик бандидаги** «милиция ходимининг» деган сўзлар «ички ишлар органи ходимининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Йўл ҳаракати қоидаларини бузганлик учун жарима солиш ҳақида қарор чиқарилган кундан эътиборан олтмиш кун ичида жарима тўланмаган тақдирда, транспорт воситаси жарима солиш тўғрисида қарор чиқарган ваколатли орган раҳбарининг ёзма кўрсатмасига биноан жарима солиш тўғрисидаги қарорнинг ижроси юзасидан иш юритиш тугагунига қадар ушлаб турилади»;

15) **294-модданинг учинчи қисмидаги** «(милиция)» деган сўз чиқариб ташлансин;

16) **326-модданинг учинчи қисмидаги** «332-моддаси биринчи қисмида белгилаб қўйилган» деган сўзлар «332-моддасида белгиланган» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

17) **332-модданинг иккинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Йўл ҳаракати қоидаларини бузганлик учун солинган жаримани ҳуқуқбузар жарима солиш тўғрисидаги қарор чиқарилган кундан эътиборан олтмиш кундан кечиктирмай, бундай қарор хусусида шикоят берилган ёки протест билдирилган ҳолларда эса, шикоят ёки протест қаноатлантирилмай қолдирилганлиги тўғрисида хабар берилган кундан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай тўлаши керак».

11-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган 161–I-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, 1-сонга илова; 1997 йил, № 2, 65-модда; 1998 йил, № 5–6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 112, 124-моддалар, № 9, 229-модда; 2001 йил, № 5, 89-модда, № 9–10, 182-модда; 2002 йил, № 1, 20-модда, № 9, 165-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда; 2009 йил, № 12, 470, 471-моддалар; 2010 йил, № 12, 472-модда; 2012 йил, № 9/1, 238-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда; 2015 йил, № 8, 312-модда; 2016 йил, № 4, 125-модда, № 12, 383-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда, № 10, 605-модда; 2018 йил, № 1, 1, 4-моддалар, № 4, 224-модда, № 7, 431-модда, № 10, 677-модда; 2019 йил, № 1, 3-модда) **165-моддасидаги** «суриштирув органига, терговчи» деган сўзлар «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органга, суриштирувчи, терговчи» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

12-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган 163–I-сонли ва 1996 йил 29 августда қабул қилинган 256–I-сонли қонунлари билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, 2-сонга илова, № 11–12; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5–6, 102-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 9, 229-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда, № 9–10, 182-модда; 2002 йил, № 1, 20-модда, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 5, 67-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 5, 90-модда, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 4, 154-модда, № 9, 494, 498-моддалар; 2007 йил, № 1, 3, 5-моддалар, № 4, 156, 164-моддалар, № 8, 367-модда, № 9, 416-модда, № 12, 598, 608-моддалар; 2008 йил, № 4, 192-модда, № 12, 640-модда; 2009 йил, № 9, 337-модда; 2010 йил, № 9, 335, 337, 340-моддалар; 2011 йил, № 12/2, 363, 364, 365-моддалар; 2012 йил, № 4, 106, 109-моддалар, № 12, 336-модда; 2013 йил, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 5, 130-модда, № 12, 343-модда; 2015 йил, № 8, 310, 312-моддалар; 2016 йил, № 4, 125-модда; 2017 йил, № 4, 137-модда, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 1, 4-модда, № 4, 224-модда, № 7, 433-модда, № 10, 673-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **192-модданинг**:

учинчи қисмидаги «топилма тўғрисида милицияга» деган сўзлар «топилма тўғрисида ички ишлар органига» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

тўртинчи қисмидаги «сақлаш учун милиция» деган сўзлар «сақлаш учун ички ишлар органи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **193-модданинг биринчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Агар йўқолган ашёни олишга ҳақли бўлган шахс топилма тўғрисида ички ишлар органига ёки тегишли давлат органига хабар қилинган пайтдан эътиборан олти ой мобайнида аниқланмаса ҳамда ашёни топган шахсга ёхуд ички ишлар органига, тегишли давлат органига ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига ушбу ашёга бўлган ўз ҳуқуқи тўғрисида арз қилмаса, ашёни топиб олган шахс унга эгалик ҳуқуқини олади»;

3) **195-модданинг**:

биринчи қисмидаги «милицияга» деган сўз «ички ишлар органига» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи қисмидаги «милиция» деган сўз «туман ва шаҳар ободонлаштириш бошқармалари ҳузуридаги қаровсиз ҳайвонларни тутиш бўлимлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

4) **991-модданинг**:

номидаги «**Суриштирув**» деган сўз «**Терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув**» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

биринчи қисмидаги «суриштирув» деган сўз «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи қисмидаги «Суриштирув» деган сўз «Терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

5) **1001-модданинг учинчи қисмидаги** «Суриштирув» деган сўз «Терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

6) **1061-модданинг**:

номидаги «**суриштирув**» деган сўз «**терговга қадар текширув, суриштирув**» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

матнидаги «суриштирув» деган сўз «терговга қадар текширув, суриштирув» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

13-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 29 августда қабул қилинган **«Фуқаролар соғлиғини сақлаш тўғрисида»**ги 265–I-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 128-модда; 1999 йил, № 5, 124-модда; 2001 йил, № 5, 89-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 10, 536-модда; 2007 йил, № 10, 473-модда; 2010 йил, № 5, 177-модда; 2016 йил, № 12, 383-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **30-модданинг бешинчи қисмидаги** «Милиция» деган сўз «Ички ишлар органлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **39-модданинг биринчи қисмидаги** «суриштирув ўтказаётган шахс» деган сўзлар «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органнинг мансабдор шахси, суриштирувчи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **45-модда учинчи қисмининг тўртинчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«терговга қадар текширувни амалга оширувчи органларнинг, суриштирув, тергов органларининг, прокуратуранинг ва суднинг ишни судга қадар юритиш ёки суд текшируви ўтказилиши муносабати билан сўрови бўйича».

14-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 27 декабрда қабул қилинган **«Адвокатура тўғрисида»**ги 349–I-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 2, 48-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда; 2008 йил, № 12, 641-модда; 2009 йил, № 9, 337-модда; 2018 йил, № 10, 673-модда; 2019 йил, № 1, 3-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **7-модданинг иккинчи қисмидаги** «ишни дастлабки тергов қилишда» деган сўзлар «ишни суриштирув ёки дастлабки тергов шаклида тергов қилишда» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **8-модданинг учинчи қисмидаги** «суриштирув, дастлабки тергов органларида» деган сўзлар «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органларда, суриштирув, дастлабки тергов органларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

15-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 25 апрелда қабул қилинган 409–I-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-ижроия кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 6, 175-модда; 2003 йил, № 9–10, 149-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 6, 248-модда, № 9, 422-модда, № 12, 595-модда; 2008 йил, № 4, 187-модда, № 12, 636, 641-моддалар; 2009 йил, № 4, 136-модда, № 12, 470-модда; 2010 йил, № 9, 334-модда; 2012 йил, № 9/1, 238-модда; 2014 йил, № 9, 244-модда; 2015 йил, № 8, 310-модда; 2017 йил, № 3, 47-модда, № 10, 605-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **18-модданинг иккинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Шикоятларни кўриб чиқиш, шунингдек фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилганлиги ҳолларини ўз ташаббуси билан текшириш чоғида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил жазони ижро этиш муассасаларига монеликсиз кириш ҳуқуқига эга»;

2) **76-модда** қуйидаги мазмундаги **тўққизинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинганларга ҳимояланган алоқа каналлари бўйича видеоконференция тизими орқали масофали видео-учрашув берилиши мумкин»;

тўққизинчи қисми ўнинчи қисм деб ҳисоблансин;

3) **79-модда**:

иккинчи қисмидаги «шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) номига жўнатиладиган хатлар ва бошқа жўнатмалар» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

қуйидаги мазмундаги **бешинчи** ва **олтинчи қисмлар** билан тўлдирилсин:

«Маҳкумларнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилининг (омбудсманнинг) ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакилнинг номига юборилган мурожаатлари муассаса маъмурияти томонидан кўздан кечирилиши мумкин эмас ҳамда йигирма тўрт соатдан кечиктирмай тегишли вакилга юборилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакилнинг жавоби кўздан кечирилиши мумкин эмас ҳамда аризачига дарҳол етказиб берилади»;

бешинчи ва **олтинчи қисмлари** тегишинча **еттинчи** ва **саккизинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

4) **88-модданинг учинчи қисмидаги** «шу муассасаларнинг» деган сўзлар «жазони ижро этиш муассасалари ва улар ташкилотларининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

5) **113-модда учинчи қисмининг тўртинчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«ёпиқ турдаги тиббиёт муассасаларида махсус даволаниш талаб этиладиган юқумли касалликларга чалинган беморлар».

16-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 29 августда қабул қилинган **«Давлат солиқ хизмати тўғрисида»**ги 474–I-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 9, 232-модда; 1998 йил, № 5–6, 102-модда; 1999 йил, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 7–8, 217-модда; 2001 йил, № 5, 89-модда, № 9–10, 182-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 5, 67-модда; 2004 йил, № 9, 171-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 5, 152-модда, № 9, 312-модда, № 12, 415-модда; 2006 йил, № 10, 536-модда; 2007 йил, № 12, 608-модда; 2008 йил, № 12, 640-модда; 2009 йил, № 12, 474-модда; 2010 йил, № 9, 336-модда; 2012 йил, № 4, 105-модда; 2014 йил, № 9, 244-модда; 2015 йил, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 12, 385-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда, № 12, 773-модда; 2018 йил, № 1, 1, 4-моддалар; 2019 йил, № 1, 1, 5-моддалар) **5-моддаси биринчи қисмининг 17-бандидаги** «ҳамда суриштирув ўтказиб» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига жиноят процесси иштирокчиларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилинишини таъминлаш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1, 2, 3-бетларда).

17-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 25 декабрда қабул қилинган **«Реклама тўғрисида»**ги 723–I-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 1, 14-модда; 2002 йил, № 9, 164-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 12, 413-модда; 2006 йил, № 4, 154-модда, № 10, 536-модда; 2008 йил, № 4, 186-модда; 2010 йил, № 9, 339-модда, № 10, 380-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда, № 4, 224-модда; 2019 йил, № 1, 3-модда) **19-моддасининг тўртинчи қисмидаги** «Милиция» деган сўз «Ички ишлар органлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

18-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 15 апрелда қабул қилинган **«Темир йўл транспорти тўғрисида»**ги 766–I-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 5, 118-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 4, 157-модда; 2011 йил, № 9, 246-модда; 2015 йил, № 6, 228-модда) **22-моддасининг тўртинчи қисмидаги** «Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг ички қўшинлари бўлинмалари» деган сўзлар «ички ишлар органларининг транспортда хавфсизликни таъминлаш бўлинмалари» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

19-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 19 августда қабул қилинган **«Гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»**ги 813–I-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 9, 210-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 10, 536-модда; 2015 йил, № 8, 312-модда; 2017 йил, № 4, 138-модда, № 6, 300-модда; 2018 йил, № 10, 679-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **35-модданинг учинчи қисмидаги** «суриштирув» деган сўз «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **42-модданинг иккинчи қисмидаги** «Суриштирув» деган сўз «Терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

20-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 20 августда қабул қилинган **«Телекоммуникациялар тўғрисида»**ги 822–I-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 9, 219-модда; 2004 йил, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 311-модда; 2006 йил, № 4, 157-модда; 2007 йил, № 9, 414-модда; 2011 йил, № 12/2, 366-модда; 2012 йил, № 12, 336-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда) **14-моддасининг учинчи қисмидаги** «милиция» деган сўз «ички ишлар органлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

21-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августда қабул қилинган **«Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»**ги 258–II-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2001 йил, № 9–10, 169-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 8, 367-модда, № 12, 598-модда; 2008 йил, № 4, 184, 187-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда; 2010 йил, № 9, 337, 340-моддалар; 2012 йил, № 12, 336-модда; 2014 йил, № 5, 130-модда; 2015 йил, № 8, 312-модда, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 9, 276-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 1, 1, 4, 5-моддалар) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **15-модданинг иккинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Судьялар, прокурорлар, терговчилар, суриштирувчилар, терговга қадар текширувни амалга оширувчи органларнинг мансабдор шахслари, давлат ижрочилари ва суд аппарати ходимлари ижро ишини юритишда вакиллик қилиши мумкин эмас. Бу қоида мазкур шахслар ижро ишини юритишда тегишли суднинг, прокуратура, тергов, суриштирув органининг ва терговга қадар текширувни амалга оширувчи органнинг ваколатли вакили ёки қонуний вакил сифатида иштирок этадиган ҳолларга нисбатан татбиқ этилмайди»;

2) **42^{1}-модданинг иккинчи қисмидаги** «ички ишлар органларининг кириш, чиқиш ва фуқаролик бўлимига (бошқармасига)» деган сўзлар «ички ишлар органларининг миграция ва фуқароликни расмийлаштириш бўлимига (бошқармасига)» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

22-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2006 йил 20 июлда қабул қилинган **«Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида»**ги ЎРҚ–42-сонли Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 7, 372-модда; 2011 йил, № 12/2, 363-модда; 2012 йил, № 12, 336-модда; 2013 йил, № 10, 263-модда; 2018 йил, № 4, 224-модда) **30-моддасига** қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

номидаги «**суриштирув**» деган сўз «**терговга қадар текширув, суриштирув**» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

матнидаги «суриштирув» деган сўз «терговга қадар текширув, суриштирув» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

23-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2006 йил 6 декабрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикаси ички ишлар идоралари ходимлари кунини белгилаш тўғрисида»**ги ЎРҚ–65-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 12, 651-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **номидаги** «**ички ишлар идоралари ходимлари**» деган сўзлар «**ички ишлар органлари ходимлари**» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **1-моддадаги** «Ички ишлар идоралари ходимлари» деган сўзлар «Ички ишлар органлари ходимлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

24-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 17 апрелда қабул қилинган **«Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида»**ги ЎРҚ–154-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 4, 190-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **7-модда**:

биринчи қисмининг иккинчи хатбошисидаги «суриштирув» деган сўз «терговга қадар текширув» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи қисмининг учинчи хатбошисидаги «суриштирув» деган сўз «терговга қадар текширув» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **12-модданинг**:

биринчи қисмидаги «Суриштирувчи» деган сўз «Терговга қадар текширувни амалга оширувчи органнинг мансабдор шахси» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи қисмидаги «суриштирувчининг» деган сўз «терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

учинчи қисми иккинчи хатбошисидаги «суриштирув» деган сўз «терговга қадар текширув» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

25-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2010 йил 1 июнда қабул қилинган **«Суд экспертизаси тўғрисида»**ги ЎРҚ–249-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2010 йил, № 6, 230-модда; 2016 йил, № 9, 276-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **10-модданинг олтинчи қисмидаги** «Суриштирув, дастлабки тергов органлари» деган сўзлар «Терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув, дастлабки тергов органлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **14-модда биринчи қисмининг тўртинчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«била туриб нотўғри хулоса берганлиги, терговга қадар текширув, суриштирув ёки дастлабки тергов маълумотларини терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг, суриштирувчининг, терговчининг ёхуд прокурорнинг рухсатисиз ошкор қилганлиги, шунингдек хулоса беришни рад этганлиги ёки бу ишдан бўйин товлаганлиги учун жиноий жавобгарлик тўғрисида суд экспертини огоҳлантириши, ундан тегишли тилхат олиши ва мазкур тилхатни суд экспертизасини тайинлаган органга (шахсга) хулоса билан бирга юбориши»;

3) **17-модданинг биринчи қисмидаги** «Суриштирувчининг» деган сўз «Терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг, суриштирувчининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

4) **23-модда иккинчи қисмининг олтинчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«била туриб нотўғри хулоса берганлиги, терговга қадар текширув, суриштирув ёки дастлабки тергов маълумотларини терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг, суриштирувчининг, терговчининг ёхуд прокурорнинг рухсатисиз ошкор қилганлиги, шунингдек хулоса беришни рад этганлиги ёки бу ишдан бўйин товлаганлиги учун суд эксперти жиноий жавобгарлик тўғрисида огоҳлантирилганлиги».

26-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2010 йил 29 сентябрда қабул қилинган **«Вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида»**ги ЎРҚ–263-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2010 йил, № 9, 343-модда; 2016 йил, № 12, 383-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 7, 431-модда) **21-моддасининг тўртинчи хатбошисидаги** «суриштирувчи» деган сўз «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органнинг мансабдор шахси, суриштирувчи» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

27-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2011 йил 29 сентябрда қабул қилинган **«Жиноят ишини юритиш чоғида қамоқда сақлаш тўғрисида»**ги ЎРҚ–298-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2011 йил, № 9, 251-модда; 2012 йил, № 9/1, 238-модда) қуйидаги ўзгартишлар ва қўшимча киритилсин:

1) **19-модда**:

учинчи қисмидаги «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) ёки қамоқда сақлаш жойларини текшириш ҳуқуқига эга бўлган бошқа давлат органлари номига» деган сўзлар «ёки қамоқда сақлаш жойларини текшириш ҳуқуқига эга бўлган давлат органлари номига» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

қуйидаги мазмундаги **тўртинчи** ва **бешинчи қисмлар** билан тўлдирилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилининг (омбудсманнинг) ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакилнинг номига юборилган шикоятлар муассаса маъмурияти томонидан кўздан кечирилиши мумкин эмас ҳамда олувчига йигирма тўрт соатдан кечиктирмай юборилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилининг (омбудсманнинг) ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакилнинг жавоби муассаса маъмурияти томонидан кўздан кечирилиши мумкин эмас ва аризачига дарҳол етказиб берилади»;

тўртинчи – еттинчи қисмлари тегишинча **олтинчи – тўққизинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

олтинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг, суриштирувчининг ёки терговчининг ҳаракатлари ва қарорлари устидан берилган шикоятлар берилган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмай қамоқда сақлаш жойи маъмурияти томонидан терговга қадар текширувни амалга оширувчи органга, суриштирув органига, тергов органининг бошлиғига ёхуд прокурорга, прокурорнинг ҳаракатлари ва қарорлари устидан берилган шикоятлар эса юқори турувчи прокурорга юборилади ёки топширилади»;

2) **23-модда** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«**23-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилининг (омбудсманнинг) ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакилнинг қамоқда сақлаш жойларига бориши**

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил қамоқда сақлаш жойларига монеликсиз кириш, шунингдек ушлаб турилган ёки қамоққа олинган шахс билан учрашиш ва суҳбатлар ўтказиш ҳуқуқига эга.

Қамоқда сақлаш жойининг маъмурияти Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилига (омбудсманга) ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакилга ушлаб турилганлар ва қамоққа олинганлар билан монеликсиз ва холи учрашиш ҳамда суҳбатлашиш учун зарур шарт-шароитларни таъминлаши шарт.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилининг (омбудсманнинг) ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакилнинг ушлаб турилганлар ва қамоққа олинганлар билан учрашувлари ва суҳбатлари қамоқда сақлаш жойи ходимлари уларни кўриб турадиган, лекин эшитмайдиган шароитларда холи ўтказилади»;

3) **33-модданинг биринчи қисмидаги** «айблов хулосаларининг» деган сўзлар «айблов хулосаларининг ва айблов далолатномаларининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

28-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 23 сентябрда қабул қилинган **«Одамнинг иммунитет танқислиги вируси келтириб чиқарадиган касаллик (ОИВ инфекцияси) тарқалишига қарши курашиш тўғрисида»**ги ЎРҚ–353-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2013 йил, № 9, 239-модда; 2016 йил, № 12, 383-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда) **16-моддасидаги** «суриштирувчининг» деган сўз «терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг, суриштирувчининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

29-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 14 майда қабул қилинган **«Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси тўғрисида»**ги ЎРҚ–371-сонли Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2014 йил, № 5, 129-модда; 2015 йил, № 8, 310-модда; 2016 йил, № 12, 383-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда; 2019 йил, № 1, 5-модда) **20-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«**20-модда. Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш бўйича идоралараро комиссиялар**

Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш бўйича идоралараро комиссиялар ўз ваколатлари доирасида:

қонунийликни ва ҳуқуқ-тартиботни, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, юридик шахсларнинг, жамият ва давлатнинг қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ҳуқуқбузарликлардан ҳимоя қилишни таъминлашни;

ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурлари ва бошқа дастурлар ишлаб чиқилишини ҳамда амалга оширилишини, шунингдек уларнинг ижроси устидан назоратни ташкил этишни;

ваколатли органлар ва муассасаларнинг фаолияти самарадорлигини, яқин ҳамкорлигини ва уюшган ҳолда ишлашини таъминлаш мақсадида уларнинг фаолиятини мувофиқлаштиришни;

ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш бўйича кўрилаётган чораларни баҳолашни, мониторинг қилишни ва уларнинг самарадорлигини оширишни;

жиноятларни фош этиш, тергов қилиш, уларнинг олдини олиш ва уларга барҳам бериш амалиётини ўрганишни;

жиноятларнинг фош этилишини ҳамда суриштирув, тергов органларидан ва суддан яширинган шахсларнинг қидирувини таъминлаш мақсадида тезкор-қидирув ва профилактика тадбирлари самарадорлигини оширишни;

тизимли камчиликлар юзага келишига имкон бераётган сабаблар ва шарт-шароитларни аниқлашни, таҳлил қилишни ҳамда уларни ҳуқуқни қўллаш амалиёти ва қонун ҳужжатларини такомиллаштириш йўли билан бартараф этишни;

органлар ва муассасаларнинг ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва уларга барҳам бериш борасидаги ҳамкорлигини яхшилаш, шунингдек ҳуқуқбузарликларнинг содир этилиш сабаблари ва уларга имкон бераётган шарт-шароитларни аниқлаш юзасидан чораларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишни;

ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашишга доир ахборотни тўплашни, сақлашни, уларга ишлов беришни, уларни таҳлил қилишни, шунингдек тегишли органлар ва муассасалар фаолияти самарадорлигини ошириш мақсадида ушбу ахборотдан фойдаланишни амалга оширади.

Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш бўйича идоралараро комиссиялар қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш бўйича идоралараро комиссияларнинг фаолиятини ташкил этиш тартиби қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади».

30-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 20 январда қабул қилинган ЎРҚ–400-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Божхона кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2016 йил, 1-сонга илова; 2017 йил, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 4, 224-модда, № 7, 433-модда, № 10, 670-модда; 2019 йил, № 1, 5-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **215-модда биринчи қисмининг учинчи хатбошисидаги** «суриштирувчининг» деган сўз «терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг, суриштирувчининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **242-модданинг биринчи қисмидаги** «суриштирув ўтказади» деган сўзлар «терговга қадар текширув ўтказади» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

31-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 16 сентябрда қабул қилинган **«Ички ишлар органлари тўғрисида»**ги ЎРҚ–407-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2016 йил, № 9, 272-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда, № 9, 510-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **4-модданинг**:

тўртинчи хатбошисидаги «тезкор-қидирув фаолиятини» деган сўзлар «терговга қадар текширувни, тезкор-қидирув фаолиятини» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

еттинчи хатбошисидаги «шахсларни қидириш» деган сўзлар «шахсларни қидириш бўйича ишларни ташкил этиш» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **13-модданинг**:

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ички ишлар органларининг тизими Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси, вилоятлар ички ишлар бошқармалари, туманлар ва шаҳарлар ички ишлар бошқармалари (бўлимлари), транспортда хавфсизликни таъминлаш бошқармалари (бўлимлари), жазони ижро этиш муассасалари, ички ишлар органларининг ўта муҳим ва тоифаланган объектлардаги бўлинмалари, шаҳарча ички ишлар бўлинмалари ва ички ишлар органларининг таянч пунктлари, шунингдек таълим ва тиббиёт муассасалари, ички ишлар органлари зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун ташкил этиладиган бошқа бўлинмалар ва ташкилотлардан иборатдир»;

иккинчи қисми «қоровул қўшинлари» деган сўзлардан кейин «ҳамда халқаро аэропортларда хавфсизликни таъминлаш бўйича қўшинлар» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

3) **14-модданинг тўртинчи** ва **бешинчи қисмлари** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Вилоятлар ички ишлар бошқармаларининг бошлиқлари Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимидан озод этилади.

Туманлар ва шаҳарлар ички ишлар бошқармаларининг (бўлимларининг) бошлиқлари Қорақалпоғистон Республикаси ички ишлар вазирининг, Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирининг ўринбосари – Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси бошлиғининг, вилоятлар ички ишлар бошқармалари бошлиқларининг тақдимномалари бўйича Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимидан озод этилади»;

4) **16-модда биринчи қисмининг**:

ўнинчи хатбошисидаги «суриштирув ва тергов органларига» деган сўзлар «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органларга, суриштирув ва тергов органларига» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

ўн тўртинчи хатбошисидаги «ва суриштирувчининг» деган сўзлар «суриштирувчининг ва терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахсининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

йигирманчи хатбошисидаги «ахлоқ тузатиш ишлари, қамоқ» деган сўзлар «мажбурий жамоат ишлари, ахлоқ тузатиш ишлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

йигирма учинчи хатбошисидаги «ёки қамоққа олишга» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

5) **17-модда биринчи қисмининг йигирма биринчи хатбошисидаги** «суриштирув, тергов органларидан» деган сўзлар «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлардан, суриштирув, тергов органларидан» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

6) **26-модданинг**:

биринчи қисмидаги «Ёши ўн саккиздан кичик ва ўттиздан катта бўлмаган» деган сўзлар «Ўн саккиздан ўттиз ёшгача, шу жумладан ўттиз ёшдаги» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

тўққизинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган деб топилган, хизматни ўташга тўсқинлик қиладиган касаллиги ёки жисмоний нуқсонлари бўлган, бошқа давлат органларидан салбий сабабларга кўра бўшатилган фуқаролар, шунингдек содир этган жинояти учун қўлланилган жазо туридан, судланганлик ҳолати тугалланганлигидан ёки олиб ташланганлигидан ва амнистия акти қўлланилганлигидан қатъи назар муқаддам судланган фуқаролар ички ишлар органларига хизматга қабул қилиниши мумкин эмас»;

7) **30-модданинг**:

ўн биринчи ва **ўн иккинчи қисмлари** қуйидаги мазмундаги **ўн биринчи қисм** билан алмаштирилсин:

«Ички ишлар органларида хизматда бўлишнинг чекланган ёши сафдорлар ва сержантлар таркиби ходимлари учун эллик ёшни, офицерлар таркиби учун – эллик беш ёшни, генераллар таркиби учун – олтмиш ёшни, аёлларга эса (мавжуд унвонидан қатъи назар) – эллик ёшни ташкил этади»;

ўн учинчи – ўн еттинчи қисмлари тегишинча **ўн иккинчи – ўн олтинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

ўн учинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Юксак касбий тайёргарликка, эгаллаб турган лавозимида иш тажрибасига эга бўлган ва соғлиғининг ҳолатига кўра хизматни ўташга яроқли ходимларнинг хизмат муддати Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири томонидан белгиланган тартибда ушбу ходимларнинг розилиги билан беш йилгача, бошлиқлар таркибидаги, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги таълим муассасаларида профессор-ўқитувчилик лавозимларини эгаллаб турган ва илмий даражага эга бўлган шахсларнинг хизмат муддати эса ўн йилгача бўлган муддатга узайтирилиши мумкин»;

8) **31-модданинг иккинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ички ишлар органлари учун профессионал кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, ходимларнинг малакасини ошириш, қоида тариқасида, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги таълим муассасалари томонидан амалга оширилади, бундан ушбу муассасаларда ўқитилмайдиган ихтисосликлар мустасно»;

9) **32-модда биринчи қисмининг**:

иккинчи хатбошиси «ўзининг хоҳиши» деган сўзлардан кейин «(пенсия олиш ҳуқуқини берадиган хизмат муддатини ўтамаганларга) – ходимнинг билдиргиси асосида» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

тўртинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«пенсия олиш ҳуқуқини берадиган хизмат муддатини ўтаганлиги – ходимнинг билдиргиси асосида»;

олтинчи хатбошисидаги «ички ишлар органларидаги» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

саккизинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«дастлабки синов муддати давомида хизматга яроқсизлиги»;

ўн иккинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«содир этган жинояти учун суднинг ҳукми, ажрими, қарори қонуний кучга кирганлиги»;

ўн учинчи хатбошисидаги «ички ишлар органи ходимида» деган сўзлар «ходимда» деган сўз билан алмаштирилсин;

ўн тўртинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«бошқа турдаги давлат хизматига ўтганлиги (кадрларнинг амалдаги захирасига киритилмаган ҳолда)»;

10) қуйидаги мазмундаги **34^{1}-модда** билан тўлдирилсин:

«**34^{1}-модда. Ички ишлар органлари тергов бўлинмалари ходимларининг дахлсизлиги**

Ички ишлар органларининг тергов бўлинмалари суриштирувчиларига, терговчиларига ва раҳбарларига нисбатан жиноят ишлари Қорақалпоғистон Республикаси прокурори, Тошкент шаҳар, вилоятлар прокурорлари ва уларга тенглаштирилган прокурорлар томонидан, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ҳузуридаги Тергов департаментининг терговчиларига, бўлинмалари раҳбарларига ва бошлиғига нисбатан эса Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ёки унинг ўринбосарлари томонидан қўзғатилади».

32-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 3 январда қабул қилинган **«Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»**ги ЎРҚ–419-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2017 йил, № 1, 1-модда; 2019 йил, № 1, 5-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **9-модда биринчи қисмининг тўртинчи хатбошисидаги** «суриштирувни» деган сўз «терговга қадар текширувни, суриштирувни» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **10-модда биринчи қисмининг учинчи хатбошисидаги** «суриштирувни» деган сўз «терговга қадар текширувни» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **11-модда биринчи қисмининг учинчи хатбошисидаги** «суриштирувни» деган сўз «терговга қадар текширувни, суриштирувни» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

33-модда. Қуйидагилар ўз кучини йўқотган деб топилсин:

1) Ўзбекистон Республикасининг 1990 йил 31 октябрда қабул қилинган **«Милиция ходимларини ижтимоий ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилишни кучайтириш тўғрисида»**ги 136–XII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1990 йил, № 31–33, 355-модда);

2) Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 1995 йил 6 майда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида»**ги 73–I-сонли Қарорининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 6, 121-модда) **230-банди**.

34-модда. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратураси, Адлия вазирлиги манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда ушбу Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

35-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин;

давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

36-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 23 май
№ ЎРҚ—542

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИНИ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИШГА ОИД ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

2. Масъул вазирлик ва идоралар раҳбарлари зиммасига Комплекс чора-тадбирларда кўзда тутилган вазифаларнинг ўз вақтида, тўлиқ ва сифатли бажарилишини таъминлаш юзасидан шахсий жавобгарлик юклансин.

Белгилансинки:

вазирлик ва идоралар раҳбарлари Комплекс чора-тадбирларда кўзда тутилган вазифаларнинг бажарилиши ҳолати юзасидан маълумотларни ҳар ойда Вазирлар Маҳкамасига киритиб борадилар ва ушбу маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Раёсати мажлисларида кўриб чиқилади;

Вазирлар Маҳкамаси Комплекс чора-тадбирларда кўзда тутилган вазифаларнинг ижроси натижаси ва самарадорлиги тўғрисидаги батафсил маълумотларни ҳар чоракда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига киритиб боради.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари тегишли вазирлик ва идоралар раҳбарларининг Комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш ҳолати бўйича ҳисоботларини ҳар чоракда эшитиб бориш амалиётини жорий этсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси:

а) Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳамда Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги билан биргаликда 2020-2021 йилларга мўлжалланган Ўзбекистон Республикасининг минерал-хом ашё базасини ривожлантириш ва такрор ҳосил қилиш давлат дастурини шакллантиришда янги конларни аниқлаш учун норуда фойдали қазилма бойликлари майдонларини геологик ўрганиш улушини 15 фоизга оширишни назарда тутсин;

б) бир ой муддатда норуда фойдали қазилма бойликлар мавжуд ер қаъри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқи бўйича лицензиялар бериш тартибини мурожаатчилар зарур малакали мутахассисларга эга бўлиши ҳақидаги мажбурий лицензия талабини жорий этган ҳолда янада такомиллаштириш бўйича таклифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

в) бир ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ва "Ўзсаноатқурилишматериаллари" уюшмаси (кейинги ўринларда — Уюшма) билан биргаликда қуйидагиларни ўз ичига олган қўшма чора-тадбирлар дастурини тасдиқласин:

минерал-хом ашёни геологик ўрганиш, қазиб олиш ва қайта ишлашда ер қаъридан оқилона фойдаланиш ва муҳофаза қилишни, саноат ва тажриба-саноат шаклда қазиш учун берилган конларда кончилик ишларини маркшейдерлик ва геологик таъминлаш;

фойдали қазилма бойликларининг селектив танловига, фойдали қазилма бойликлари жойлашган майдонларда асоссиз ва ўзбошимчалик билан қурилмалар қурилишига йўл қўймасликка алоҳида аҳамият қаратган ҳолда ер қаъридан фойдаланиш билан боғлиқ лицензия талабларининг ўз вақтида ва сифатли бажарилиши устидан назоратни кучайтириш;

минерал-хом ашёни қазиб олиш ва қайта ишлашда фойдали қазилма бойликларининг меъёрдан ортиқ йўқотилишига йўл қўйилганлиги ҳолатларини аниқлаш;

ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва уларнинг олдини олиш, шу жумладан, аниқланган ҳуқуқбузарликлар ва уларнинг оқибатлари тўғрисида кенг жамоатчиликни хабардор қилиб бориш орқали.

4. **2019 йил 1 июлдан бошлаб** шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ:

а) маҳаллий қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчиларнинг экспорт қилинаётган маҳсулотини сертификатлаштириш бўйича харажатлари "Ўзстандарт" агентлигининг асослантирилган ҳисоб-китобларига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигининг Экспортни ривожлантириш агентлиги томонидан қопланади;

б) тадбиркорлик субъектларининг солиққа тортиш базаси беш йил давомида тенг улушларда норуда фойдали қазилма бойликлари конларини ўзлаштириш учун зарур бўладиган муҳандислик-коммуникация ва транспорт инфратузилмасини қуриш харажатлари миқдорига, бироқ Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги ва Транспорт вазирлиги томонидан белгиланадиган нормативларга мувофиқ ҳисобланадиган суммадан ортиқ бўлмаган миқдорга камайтирилади;

в) тегишли синовлардан ўтган ва белгиланган тартибда мувофиқлик сертификати берилган қурилиш материаллари қурилиш ишларида қўлланилиши мумкин;

г) техноген минерал ҳосилаларнинг тури ёки кўриниши, уларнинг миқдор ва сифат кўрсаткичлари ҳамда уларни сақлашнинг кон-техникавий шарт-шароитларини тавсифловчи маълумотлар тадбиркорлик субъектларига уларнинг сўровига асосан бепул тақдим этилади;

д) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан:

кредит суммасидан қатъи назар, қурилиш материаллари саноати соҳасида инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун 2022 йил 1 июлга қадар жалб қилинадиган тижорат банкларининг миллий валютадаги кредитлари бўйича фоиз харажатлари Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қайта молиялаштириш ставкасидан ошган миқдорида, бироқ 10 фоизлик пунктдан ошмаган миқдорда, шунингдек, хорижий валютадаги кредитлари бўйича фоиз харажатлари тижорат банклари томонидан белгиланган ставканинг 40 фоизи миқдорида, бироқ 4 фоизлик пунктдан ошмаган миқдорда қопланади;

қурилиш материаллари саноати соҳасида инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун 2022 йил 1 июлга қадар жалб қилинадиган тижорат банкларининг кредитлари бўйича кредит суммасининг 50 фоизигача, бироқ 8 миллиард сўмдан ошмаган миқдорда кафиллик берилади.

5. 2021 йил 1 январга қадар олиб келинаётган хом ашё 5-иловадаги рўйхатга мувофиқ божхона божларини тўлашдан озод этилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Молия вазирлиги, Марказий банки, "Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ ва Уюшманинг қуйидаги таклифларига розилик берилсин:

а) қурилиш материаллари саноати соҳасидаги лойиҳаларни биргаликда молиялаштириш учун 2019 — 2021 йилларда халқаро молиявий институтлар ва хорижий банклардан 500 миллион АҚШ долларидан кам бўлмаган миқдордаги узоқ муддатли имтиёзли кредит линияларини (кейинги ўринларда — кредит линиялари) жалб қилиш ва фойдаланиш;

б) кредит линиялари ҳисобига қурилиш материаллари саноати соҳасидаги лойиҳаларни молиялаштиришнинг қуйидаги механизмини жорий этиш:

кредит линиялари маблағлари, биринчи навбатда, Рўйхатга киритилган лойиҳаларни молиялаштиришга йўналтирилади;

лойиҳадаги импорт орқали келтириладиган асбоб-ускуналар, хом ашё, материаллар ва бутловчи қисмларнинг қиймати миқдорида, бироқ лойиҳа бўйича умумий капитал харажатларнинг 70 фоизидан ошмаган миқдорда молиялаштирилади;

Рўйхатга киритилган лойиҳаларни кредит линиялари маблағларидан молиялаштириш ҳажмларини кўзда тутилган лимитлардан ошириш ҳамда Рўйхатга киритилмаган лойиҳаларни молиялаштириш тижорат банки томонидан Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги "Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ ва Уюшма билан биргаликда икки ой муддатда лойиҳани амалга оширишнинг аниқ механизмлари ва муддатлари, шунингдек, лойиҳа ташаббускорлари ва масъул ижрочиларини кўзда тутган ҳолда, ҳар бир лойиҳа кесимида кредит линиялари маблағларини жалб қилиш ва ўзлаштириш бўйича тармоқ жадвалларини тасдиқласин.

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг энергия тежамкорлик мезонларига мувофиқ келмайдиган қурилиш материалларини ишлаб чиқаришни 2021 йил 1 январга қадар кўмирдан ва табиий газга муқобил бўлган бошқа ёқилғи турларидан фойдаланишга босқичма-босқич ўтказиш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Уюшма билан биргаликда:

икки ҳафта муддатда давлат томонидан қўллаб-қувватлаш чораларини назарда тутган ҳолда, цемент ишлаб чиқарувчилар, ғишт заводлари, сўндирилган оҳак ишлаб чиқарувчи цехларнинг энергия тежамкорлиги, шу жумладан, кўмирдан ва табиий газга муқобил бўлган бошқа ёқилғи турларидан фойдаланишга ўтказиш бўйича босқичма-босқич ишлаб чиқилган комплекс чора-тадбирларни тасдиқласин;

2019 йил 1 сентябрга қадар энергия тежамкорлик мезонларига мувофиқ келувчи асбоб-ускуналар ва технологияларни таснифловчи коэффициентлар, меъёрлар ва мезонлар ишлаб чиқилишини ва тасдиқланишини таъминласин;

ҳар йили 1 ноябрга қадар корхоналарни хатловдан ўтказишни ва табиий газ сарфининг шартли меъёрлари энергия тежамкорлик мезонларига мувофиқ келувчи корхоналар рўйхатининг тасдиқланишини таъминласин;

қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчиларнинг кўмирдан ва табиий газга муқобил бўлган бошқа ёқилғи турларидан фойдаланишга ўтказишда атроф-муҳитга етказиладиган зарарни минималлаштириш бўйича экологик талабларга амал қилинишини таъминласин;

тадбиркорлик субъектлари учун мамлакатда қазиб олинадиган кўмирнинг прогноз ҳажмлари ва сифат кўрсаткичлари тўғрисидаги йиллар ва ҳудудлар кесимидаги маълумотлардан эркин фойдаланиш имкониятини таъминласин.

9. Қуйидагилар:

2021 йилнинг 31 декабрига қадар давлат томонидан қўллаб-қувватлаш орқали қабул қилинадиган қурилиш материаллари соҳасидаги халқаро стандартлар рўйхати 6-иловага мувофиқ;

2019 йилда қайта кўриб чиқилиши лозим бўлган Ўзбекистон Республикасининг қурилиш меъёрлари ва қоидалари рўйхати 7-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

"Ўзстандарт" агентлиги ва Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги 6 ва 7-иловаларда назарда тутилган меъёрий ҳужжатларнинг ўз вақтида қайта кўриб чиқилиши ва қабул қилинишини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги 6 ва 7-иловаларда назарда тутилган меъёрий ҳужжатларнинг қайта кўриб чиқилиши ва қабул қилинишининг Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан ўз вақтида молиялаштирилишини таъминласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган Қурилиш материаллари ишлаб чиқариш соҳасида илмий тадқиқотларни ривожлантириш ва уларнинг самарадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар дастури (кейинги ўринларда — Чора-тадбирлар дастури) 8-иловага мувофиқ маъқуллансин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Инновацион ривожланиш вазирлигининг асослантирилган буюртманомаларига асосан, Чора-тадбирлар дастурини ўз вақтида ва самарали амалга ошириш учун Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан зарур маблағларнинг ажратилишини таъминласин.

11. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги, Қурилиш вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, "Ўзстандарт" агентлиги ва Уюшманинг қуйидаги таклифларига розилик берилсин:

а) қуйидагилар учун масъул бўлган "Ўзсаноатқурилишматериаллари" уюшмаси раисининг илм-фан ва инновациялар бўйича биринчи ўринбосари лавозимини киритиш:

қурилиш материаллари саноатини инновацион ривожлантириш, талаб юқори бўлган сифатли маҳсулот турларини кенгайтириш, шунингдек, тармоқнинг экспорт салоҳиятини оширишга доир илмий асосланган таклифларни ишлаб чиқиш;

инновациялар учун буюртмалар портфелини шакллантириш ишларини ташкиллаштириш, ишлаб чиқилган технологияларнинг тажриба-саноат синовларини олиб бориш, янги турдаги қурилиш материалларининг синов партиясини ишлаб чиқариш ва уларни серияли ишлаб чиқаришга қўйиш бўйича тайёргарлик тадбирларини амалга ошириш ишларини мувофиқлаштириш;

илмий тадқиқотлар ва инновацион ишланмалар натижаларини юқори қўшилган қийматли қурилиш материаллари ишлаб чиқаришга жорий этилишини таъминлаш ҳамда илмий-тадқиқот ва олий таълим муассасалари билан ҳамкорлик қилиш;

б) "Ўзсаноатқурилишматериаллари" уюшмаси қошида қуйидагилар учун масъул бўлган Қурилиш материаллари саноати илмий-техникавий кенгашини (кейинги ўринларда — Илмий-техникавий кенгаш) тузиш:

замонавий инновацион ишланмаларни ҳисобга олган ҳолда, қурилиш меъёрлари ва қоидаларини такомиллаштиришга доир таклифлар ишлаб чиқиш, янги турдаги энергия тежамкор ва экологик жиҳатдан хавфсиз қурилиш материалларининг тезкорлик билан амалиётга жорий этилиши ва қўлланилишини таъминлаш;

юқори қўшилган қийматли янги турдаги қурилиш материалларини ишлаб чиқаришга қаратилган илмий-техникавий, тажриба-конструкторлик, инновацион ва стартап-лойиҳаларни кўриб чиқиш, экспертизадан ўтказиш ва уларни саралаб олиш бўйича илмий асосланган хулосалар ишлаб чиқиш;

қурилиш материаллари саноатига инновацияларни жорий қилиш бўйича илғор хорижий тажрибалар ва технологик жараёнларни ҳар томонлама ўрганиш;

юқори тижорат салоҳиятига эга ва рўёбга чиқаришга тайёр бўлган истиқболли стартап-лойиҳаларни танлаш ҳамда ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш;

мамлакатимизнинг илмий-тадқиқот ва олий таълим муассасаларининг илмий ва инновацион салоҳиятидан кенг фойдаланиш орқали янги турдаги юқори самарадор қурилиш материалларини яратишга қаратилган мақсадли дастурларни шакллантириш.

12. Белгилансинки:

"Ўзсаноатқурилишматериаллари" уюшмаси раисининг илм-фан ва инновациялар бўйича биринчи ўринбосари Уюшма таъсисчиларининг қарорига мувофиқ сайланади;

инновацион ривожланиш вазири лавозими бўйича Илмий-техникавий кенгашнинг раиси ҳисобланади;

Илмий-техникавий кенгаш таркиби Ўзбекистон Республикаси инновацион ривожланиш вазири, қурилиш вазири, "Ўзстандарт" агентлиги бош директори ва "Ўзсаноатқурилишматериаллари" уюшмаси раисининг қўшма қарори билан шакллантирилади;

Илмий-техникавий кенгашнинг қурилиш меъёрлари ва қоидаларини такомиллаштириш, инновацион ишланмаларни ҳамда янги турдаги энергия тежамкор ва экологик жиҳатдан хавфсиз қурилиш материалларини жорий қилишга доир таклифлари қурилиш тармоғини техник жиҳатдан тартибга солиш бўйича меъёрий ҳужжатларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш учун асос бўлади.

13. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги бир ой муддатда:

2019/2020 ўқув йилидан бошлаб Бухоро муҳандислик-технология институти, Жиззах политехника институти ва Фарғона политехника институтида "Қурилиш материаллари, буюмлари ва қурилмаларини ишлаб чиқариш технологиялари", "Йиғма темир-бетон, бетон қурилмалар ва буюмларни ишлаб чиқариш", "Материалшунослик ва янги турдаги қурилиш материаллари технологияси (турлари бўйича)", "Деворбоп ва пардозбоп қурилиш материаллари технологияси" таълим йўналишларида кундузги ва сиртқи ўқув шакллари бўйича кадрлар тайёрлашни ташкиллаштириш чораларини кўрсин;

Бухоро муҳандислик-технология институти, Жиззах политехника институти ва Фарғона политехника институтига таълим йўналишлари бўйича 2019/2020 ўқув йилига қабул квоталари юзасидан таклифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

Белгилансинки:

техника йўналишидаги олий таълим муассасалари 2019/2020 ўқув йилидан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишган ҳолда вазирлик, идоралар ва хўжалик юритувчи субъектлар (иш берувчилар)нинг эҳтиёжларидан келиб чиқиб, қурилиш материаллари саноати соҳасидаги таълим йўналишларида сиртқи ўқув шакли бўйича тўлов-шартнома асосида талабаларни ўқитишни ташкил этиш ҳуқуқига эга;

қурилиш материаллари саноати соҳасидаги таълим йўналишларида сиртқи ўқув шакли бўйича талабаларни ўқишга қабул қилиш қурилиш материаллари саноати соҳасидаги корхоналарда ишлаётганлар орасидан иш берувчиларнинг тавсияномасига ва ўтказилган суҳбат натижаларига асосан амалга оширилади;

Уюшма, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қурилиш материаллари саноати корхоналарини талабаларнинг амалий машғулотлари, ўқув-таништирув ва дипломолди амалиётларини ўтказиш учун жалб қилишга масъул ҳисобланади.

14. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги:

Уюшма билан биргаликда бир ой муддатда етакчи хорижий компанияларни жалб қилган ҳолда қурилиш материаллари ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган илғор технологияларни қўллаш бўйича малака ва кўникмаларни ошириш марказларини ташкил этишга доир таклифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Монополияга қарши курашиш қўмитаси билан биргаликда уч ой муддатда қурилиш материалларининг таннархини ўрганиш бўйича ишчи гуруҳни ташкил этган ҳолда, қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчиларнинг харажатларини оптималлаштириш бўйича таклифлар киритсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Монополияга қарши курашиш қўмитаси манфаатдор идоралар билан биргаликда, шу жумладан, маҳсулотларнинг биржа савдоларига қўйилиши ва сотилишида шаффофликни таъминлаш ва нархлар бўйича кунлик мониторинг олиб бориш йўли билан қурилиш материаллари нархларининг асоссиз равишда оширилишига йўл қўймаслик чораларини кўрсин.

16. Уюшма, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги ва Давлат активларини бошқариш агентлигининг:

қурилиш материалларининг кўргазмали намуналари ва республикада мавжуд бўлган норуда хом ашёси ресурслари, илғор технологиялар, ускуналар ҳамда маҳаллий ва хорижий тармоқ илм-фанининг ютуқлари тўғрисидаги мунтазам янгиланиб турилувчи маълумотлар базасини ўз ичига олган доимий фаолият юритувчи кўргазма ташкил этиш;

"Кварц" АЖнинг 2018 йил якуни бўйича соф фойдасининг бир қисмини ва ўтган йиллардаги тақсимланмаган фойдасини капитализация қилиш ва маблағларни Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 18 сентябрдаги "Кварц" АЖда листланган ойна ишлаб чиқариладиган янги флоат-линиясини қуриш бўйича инвестиция лойиҳасини амалга оширишни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Ф-5374-сонли фармойишига мувофиқ амалга оширилаётган инвестиция лойиҳасини молиялаштиришга мақсадли йўналтириш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

17. Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги бир ой муддатда Уюшмага Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Тафаккур кўчаси, 68-"А" уй манзилида жойлашган маъмурий бинонинг давлат мулки сифатида бепул фойдаланиш ҳуқуқи асосида берилишини таъминласин.

18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига 9-иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

19. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги манфаатдор идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

20. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари А. Ж. Раматов, Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг ўринбосари Г. К. Саидова ва Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёт ва саноат вазири Б. А. Ходжаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 23 май

Давлат бюджети ижроси танқидий муҳокама қилинди

←1

ЎзЛиДеП фракцияси йиғилишида ҳисобот чуқур муҳокама этилиши билан бирга, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш, улар учун қулай муҳит яратиш, хизмат кўрсатиш соҳасини кенг равнақ топтириш, харажат ва таннарх пасайиши, рақобат муҳити ошиши, кичик бизнес субъектлари томонидан экспорт ҳажмининг кўпайиши ҳисобига микрофирма ва кичик корхоналардан Давлат бюджетига ажратмалар миқдори 123,1 фоиз ортиғи билан таъминланганини ва бу кўрсаткич 2017 йилдагига нисбатан 48,3 фоиз ўсгани алоҳида таъкидланди.

Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетлари жорий йил биринчи чорагидаги ижроси натижаларига кўра, мамлакат ялпи ички маҳсулоти қарийб 91,1 трлн. сўмни ташкил этиб, 5,3 фоиз ўсган.

* * *

Экоҳаракат депутатлар гуруҳи йиғилишида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш ва экологик хавфсизликни таъминлаш масалалари юртимизда давлат сиёсатининг асосий йўналишларидан бири сифатида белгиланиб, алоҳида эътибор қаратилаётганига урғу берилди.

Хусусан, 2018 йилда табиатни муҳофаза қилишга 305,6 млрд. сўм, ичимлик суви ва канализация тизимларини ривожлантириш учун 704,7 млрд. сўм, суғориладиган ерлар мелиоратив ҳолатини яхшилашга 517,8 млрд. сўм ҳамда аҳоли пунктларини ободонлаштириш учун 1550,6 млрд. сўм маблағ Давлат бюджетидан йўналтирилди. Шу саъй-ҳаракатлар натижасида республика ҳудудларида яшовчи 550 мингдан ортиқ аҳолининг марказлашган ичимлик суви таъминоти яхшиланди.

Йиғилишларда кўриб чиқилган масалалар юзасидан фракциялар ҳамда Экоҳаракат депутатлар гуруҳи қарорлари қабул қилинди.

Зокир ХУДОЙШУКУРОВ
(«Халқ сўзи»).

Қозоғистонда Президент сайловига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда

←1

Элчи Д. Сатибалдининг қайд этишича, Қозоғистон Марказий сайлов комиссияси мамлакат сайлов қонунчилигига ҳамда халқаро ҳуқуққа тўла мос равишда сайловларни очиқ ва ошкора ўтказиш учун тайёргарлик ишларини изчил олиб боряпти.

Бўлғуси сайлов мустақил Қозоғистон тарихида энг рақобатлиси бўлиши кутиляпти. Гап шундаки, 6 май куни президентликка номзодларни рўйхатга олиш якунланди. Йигирма нафар номзод президентлик учун курашмоқда. 12 майдан сайловолди кампанияси бошланди. У 8 июнь, яъни "жимлик куни"га қадар давом этади.

Сайлов куни Тошкент шаҳрида жойлашган Қозоғистон элчихонаси биносида Ўзбекистондаги Қозоғистон фуқаролари учун 267 сайлов участкаси очилади. Овоз бериш маҳаллий вақт билан соат 7.00 дан 20:00 га қадар давом этади.

Брифинг давомида элчи Қозоғистон — Ўзбекистон алоқаларининг бугунги ҳолати ҳақида ҳам ахборот берди. Қозоғистон Ўзбекистон билан кўп қиррали ҳамкорликни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга катта эътибор қаратмоқда. Ҳозирги кунда мамлакатлар сиёсий, иқтисодий, маданий ва гуманитар йўналишларда муносабатларни мустаҳкамлаяпти. 2018 йил якунлари бўйича мамлакатларимиз ўртасидаги савдо ҳажми 25,3 фоиз ўсиб, 2,5 миллиард АҚШ долларидан ошди. Икки мамлакат ўртасида ўзаро товар айирбошлаш ҳажмини 2020 йилга бориб 5 миллиард АҚШ долларигача етказиш кутилмоқда. Саноат кооперацияси соҳасида ҳамкорлик ўрнатилган. Икки мамлакат ўртасида авиация, темир йўл ва автобус қатновлари кўпайди.

Муносабатларимиз фаол ривожланиб бораётганининг ёрқин намунаси сифатида 2018 йил Қозоғистонда "Ўзбекистон йили" ва 2019 йил юртимизда "Қозоғистон йили" деб эълон қилинганини келтириш мумкин.

Омонулла ФАЙЗИЕВ
(«Халқ сўзи»).

Сувтушар шаршараси, Ҳазрати Султон платоси, Амир Темур ғори ва Динозавр изи...

Бу каби ноёб объектлар қачон экотур манзилига айланади?

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг 2019 йил биринчи чорагидаги фаолияти Олий Мажлис Сенати аъзолари томонидан ўрганилганда, бир қатор камчиликларга йўл қўйилгани аниқланди.

Парламент назорати

Мисол учун, 2019 йилда 46 та автопарк, 29 та чиқинди йиғиш пункти қуриш бўйича пудратчи ташкилотларни белгилаш ва шартнома тузиш ишлари кечиктирилган. Экологик саёҳат турларини аниқлаш доирасида Ҳисор давлат қўриқхонасининг Сувтушар шаршараси, Ҳазрати Султон платоси, Амир Темур ғори ва Динозавр изи каби ноёб объектларини қўриқхона ҳудудидан чиқариш ва уларни қўриқланма (буфер) зонасига ўтказиш якунига етказилмаган. Шунингдек, Корея Республикасининг "SejinG&ECo, Ltd." компанияси билан 2019 йил 4 мартда тузилган умумий қиймати 55 млн. АҚШ долларилик лойиҳа доирасида Оҳангарон ва Майдонтол маиший чиқиндилар полигони ҳудудида дренаж иншоотларини ўрнатиш ишлари ўз вақтида бажарилмаяпти.

Бу ҳақда Олий Мажлис Сенати Аграр, сув хўжалиги масалалари ва экология қўмитасининг навбатдаги мажлисида сўз юритилди. Сенаторлар Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмиталарининг 2019 йил биринчи чорагида амалга оширган ишлари бўйича ҳисоботларни эшитди.

Маълум қилинишича, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси томонидан ҳисобот даврида экологик назоратни таъминлаш бўйича муайян ишлар амалга оширилган. Хусусан, янги қабул қилинган қонун ва қонуности ҳужжатларининг мазмун-моҳиятини тушунтириш, атроф-муҳитни ифлослантирганлик ва чиқиндиларни жойлаштирганлик учун товон пулини ҳисоблаб чиқиш ва ундириш борасида зарур чоралар кўрилди.

Шу билан бирга, экологик назорат самарадорлигини ошириш, бу каби тадбирларни (рейд) тезкорлик билан ўтказиш, браконьерларга қарши курашиш, қонунбузилиш ҳолатларини ўз вақтида аниқлаш ва зарур чора-тадбирлар кўриш мақсадида инспекцияларни қўшимча равишда 220 та транспорт воситаси билан таъминлаш бўйича Вазирлар Маҳкамасининг қарори лойиҳаси ишлаб чиқилиб, тегишли вазирлик ва идоралар билан келишилди.

Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитасининг ҳисоботи ҳам иштирокчилар томонидан ҳар томонлама муҳокама қилинди.

Қўмита томонидан "Doing Business" глобал рейтингида Ўзбекистон кўрсаткичларини яхшилаш мақсадида мулк ҳуқуқи ва тақиқларни давлат рўйхатидан ўтказиш бўйича ягона давлат портали ишга туширилган. Яъни 2019 йил январидан бошлаб "Davreestr.uz" ахборот тизими фаолияти йўлга қўйилиб, ҳар бир мулкдор электрон рақамли имзодан фойдаланган ҳолда республика ҳудудида жойлашган кўчмас мулклар тўғрисидаги маълумотларни олиш имкониятига эга бўлади.

Бундан ташқари, қишлоқ хўжалиги ерларини ошкора, шаффоф ва самарали тақсимлаш мақсадида "Yer Elektron" автоматлаштирилган ахборот тизими яратилмоқда.

Шу билан бирга, мажлисда Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси фаолиятининг айрим йўналишларида йўл қўйилаётган хато ва камчиликларга ҳам тўхталиб ўтилди. Жумладан, иқтисодиётнинг турли тармоқлари ва ижтимоий соҳада хизматларни кўрсатиш учун рақамли картографик материалларни ўз ичига олган кенг доирадаги маълумотларни расмий ва очиқ фойдаланишга чиқариш ишларида сусткашликка йўл қўйилмоқда. Геодезия ва картография соҳасида хизматлар кўрсатувчи тадбиркорлик субъектлари сонини ошириш бўйича ишлар тўлиқ бажарилмаган.

Йиғилишда ҳар иккала қўмита масъулларининг ҳисоботида келтирилган рақамлар ва маълумотлар сенаторлар томонидан батафсил ўрганилди. Йўл қўйилган камчиликларни ўз вақтида бартараф этиш юзасидан зарур таклиф билдирилди.

Мунисхон КАРИМОВА
(«Халқ сўзи»).

МАҲАЛЛА

одамлар таклифини айтадиган жой бўлиши керак...

Мамлакатимизда фуқаролар йиғинлари раислари сайловлари давом этмоқда.

Яна саноқли кунлардан кейин юртимиздаги мавжуд 9092 та фуқаролар йиғинининг барчасида янги раислар номлари аниқ бўлади. Хўш, улар тўғридан-тўғри иш бошлаб кетиш салоҳиятига эгами? Бошқача айтганда, янги раисларнинг малакасини ошириш, таъбир жоиз бўлса, уларни масъулиятли ишга мослаштириш чоралари кўрилганми?

Демократия кўзгуси

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академиясида ўтказилган ўқув-семинар шу мақсадда ташкил этилган бўлиб, унда айтилганидек, Олий Мажлис Сенати Кенгашининг 2019 йил 15 февралдаги қарори билан тасдиқланган 2019 йилнинг май ойида фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) сайловини ташкил этиш ва ўтказиш бўйича тадбирлар режасида фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари ходимларининг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий, маънавий-маърифий билимларини мустаҳкамлаш, уларнинг бошқарувчилик маҳоратини ошириш масаласи ҳам кўзда тутилган. Маҳалла раисларига сабоқ берадиган 179 профессор-ўқитувчи, мутахассис-амалиётчи ва масъул ходимлар ўқув-семинар давомида маҳаллага оид билимини янада мустаҳкамлади.

Тадбирда таъкидланганидек, кейинги йилларда маҳалла институтини ҳар томонлама ривожлантириш, унинг жамият ҳаётидаги нуфузини ошириш ҳамда самарали фаолият юритиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш борасида улкан ишлар рўёбга чиқарилди. Пировардида эса маҳалла алоҳида институт сифатида шаклланди ва аҳолига энг яқин халқчил тузилма сифатида ўзини тобора кўпроқ намоён этяпти. Аммо бу борадаги ишларнинг ҳаммаси жойида, дейишга ҳали жуда эрта. Шу сабабли ҳам давлатимиз раҳбари: "Маҳалла жамиятимиздаги адолат тамойилларининг кўзгусига айланиши керак. Бу ер одамлар келиб фикрини, таклифини, дардини айтадиган, муаммосига ечим топадиган жой бўлиши керак", дея мазкур долзарб масалага барчанинг эътиборини яна бир бор қаратган эди.

— Икки кун давомида маҳалла институти, унинг ислоҳотлар жараёнидаги иштироки ва ҳозирги пайтда бўлиб ўтаётган фуқаролар йиғинлари раислари сайловларига доир билимларимизни бойитдик, — дейди "Юксалиш" умуммиллий ҳаракати Хоразм вилояти бўлинмаси раҳбари Сайёра Абдукаримова. — Айтиш жоизки, Президентимизнинг 2019 йил 2 апрелдаги "Аҳоли муаммолари билан ишлашда маҳалла институтининг мавқеини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони бу борада янги қадам бўлди. Зеро, бу ҳужжат фуқаролар йиғинлари фаолияти самарадорлигини янада ошириш, маҳаллани аҳолига энг яқин ва халқчил тузилмага айлантиришга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Семинар давомида ўрганганларимиз жойларга бориб, энди иш бошлайдиган маҳалла раисларини ўқитишимизда жуда қўл келади.

Ўқув-семинар доирасида иштирокчилар учун илғор бошқарув методлари, маҳалла институтини бошқариш ҳамда уни янада такомиллаштиришнинг ҳуқуқий асослари, маҳалла раисларининг малакасини ошириш бўйича тайёрланган ўқув режа ва дастурларнинг ўзига хос жиҳатлари, замонавий тренинг технологиялари ҳамда бошқа қатор масалаларда маъруза, суҳбат, семинар-тренинг ва савол-жавоб дарслари ўтказилди.

Якунда қатнашчилар маъруза тезислари, услубий қўлланмалар ва видеодарслар намуналари билан ҳам таъминланди.

З. ХОЛТЎРАЕВ.

ЯКУНИЙ БОСҚИЧ ЙЎЛЛАНМАЛАРИ КИМЛАРГА НАСИБ ЭТДИ?

1

— Ушбу кўрик-танлов тажриба ўрганиш билан бирга, келгусидаги мақсадларимиз сари муҳим пойдевор ҳам бўлади, — дейди Тошлоқ туманилик ёш тадбиркор Жамолиддин Деҳқонов. — Ўтган йили ишлаб чиқаришни йўлга қўйган эдик. Яқинда янги технологияни ўзлаштириш ҳисобига фаолиятимизни янада кенгайтирдик. Айни пайтда жамоамизда 50 киши меҳнат қиляпти. Танловда эришган натижаларимизни кўрсатдик.

Ғолибларни саралашда ҳакамлар ҳайъати адолат мезонларига таянди. Анъанага кўра, улар 5 та асосий йўналиш бўйича аниқланди.

Якуний натижаларга кўра, "Саноат соҳасида йилнинг энг яхши тадбиркори" номинацияси бўйича биринчи ўринни Данғара туманидаги "Real goal forward" МЧЖ раҳбари Хушнуд Ўринбаев, "Хизмат кўрсатиш соҳасида йилнинг энг яхши тадбиркори" йўналиши бўйича ғолибликни Фарғона шаҳридаги "Ибратли бекам" ўқув маркази раҳбари Шаҳноза Ғаниева эгаллади. Учкўприк туманидаги "Top Victory" МЧЖ раҳбари Лазизжон Усмоналиев "Энг яхши ёш тадбиркор" деб топилган бўлса, Олтиариқ туманидаги "My garden" фермер хўжалиги раҳбари Адҳам Абдураҳмонов "Энг яхши фермер" йўналиши бўйича эътироф этилди. "Энг яхши ҳунарманд" номига Қўқон шаҳрилик ўймакор уста Отабек Умаров сазовор бўлди.

Танловда турли номинациялар бўйича ҳам энг яхши иштирокчилар номи эълон қилинди. Ғолибларга диплом ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Элёржон ЭҲСОНОВ («Халқ сўзи»).

"Ташаббус — 2019" кўрик-танловининг Наманган вилояти босқичи ҳудудда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик жадал равнақ топаётганининг яна бир тасдиғига айланди. Айни чоғда вилоятда ишбилармонлар сони 18770 дан ортиқ бўлиб, ялпи ҳудудий маҳсулотнинг 66,5 фоизи улар томонидан ишлаб чиқарилаётир. Соҳанинг аҳоли бандлигидаги улуши эса 80 фоиздан юқори.

Таъкидлаш лозимки, иқтидорли ва юксак салоҳиятли тадбиркорларни кашф этишда "Ташаббус" кўрик-танловининг алоҳида ўрни бор. Жумладан, ўтган йиллар давомидаги тадбирнинг республика босқичларида наманганликлар саккиз маротаба юксак мукофотларни қўлга киритишди.

— Мазкур танлов тадбиркорлар салоҳиятини намойиш қилиш, илғор тажрибаларини оммалаштириш майдонига айланди, — дейди Наманган шаҳридаги "Асрор текстиль саноат" масъулияти чекланган жамияти менежери Ойбек Абдуллаев. — Бугун биз 20 дан ортиқ турдаги костюм-шим, куртка ва бошқа мавсумий кийимларни намойиш қилдик. Ҳар жиҳатдан бежирим маҳсулотларимиз нафақат ички, балки ташқи бозорда ҳам муносиб ўрин топганидан фахрланамиз. Ўтган йили 700 минг АҚШ долларилик кийим-кечаклар МДҲ мамлакатларига сотилди. Жорий йилда бу кўрсаткични икки баравар оширишни кўзлаб турибмиз.

Дарҳақиқат, танловда изланувчан, ғайратшижоатли ишбилармон юртдошларимиз иштироки кенгайиб боряпти. Масалан, жорий йилда Наманганда ўтказилган шаҳар ва туман босқичларида 380 нафар тадбиркор, фермер ва ҳунарманд қатнашди. Улар орасидан ғолиб чиққан 59 нафар ўз ишининг устаси Наманган шаҳридаги "Ёшлар маркази"да республика босқичи йўлланмаси учун беллашди.

Якунда Наманган шаҳридаги "Нафис текс гроуп" МЧЖ раҳбари Аҳадхон Эшонов "Саноат соҳасида йилнинг энг яхши тадбиркори", Чустдаги "Мадина заковат зиё" хусусий корхонаси раҳбари Мадина Ваҳобова "Хизмат кўрсатиш соҳасида йилнинг энг яхши тадбиркори", Наманган туманидаги "Golden egg of Namangan" МЧЖ раҳбари Абдулаҳад Шамсиддинов "Йилнинг энг яхши ёш тадбиркори", Наманган туманидаги "Аҳмадбек саховати" фермер хўжалиги етакчиси Лутфулло Тожибоев "Йилнинг энг яхши фермери", Наманган шаҳридан Ҳаким Тожибоев "Йилнинг энг яхши ҳунарманди" йўналиши бўйича ғолиб, деб топилди.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ («Халқ сўзи»).

QISHLOQQURILISHBANK

ҲАР БИР ОИЛАНИНГ БИЗНЕС ЛОЙИҲАСИ — ЭЪТИБОРДА

Республикамизда аҳолини тадбиркорликка кенг жалб этиш, ҳар бир оиланинг бизнес фаолиятини йўлга қўйиб олиши учун зарур шарт-шароитлар яратиб беришга катта эътибор қаратилмоқда. Бизнес лойиҳаларни муваффақиятли амалга ошириш ишлари ташкилий, молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватланяпти. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки ишбилармонлик ҳаракатининг қулоч ёйиши нафақат иқтисодиётни ривожлантириш, балки жойларда йиғилиб қолган ижтимоий масалаларни ҳал этиш, хусусан, бандликни таъминлаш, одамларнинг доимий даромад манбаини шакллантириш имконини беради.

Молия муассасаларида

Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 7 июндаги қарори билан тасдиқланган "Ҳар бир оила — тадбиркор" дастури тадбиркорларнинг янги синфини шакллантириш, олис ва табиий-иқлим шароити оғир ҳудудларда аҳолининг моддий шароитини яхшилаш, турмуш тарзи сифати ва даражасини ўзгартиришга хизмат қилмоқда. Президентимизнинг жорий йил 7 мартдаги "Ҳудудларда аҳолини тадбиркорликка кенг жалб қилиш ва оилавий тадбиркорликни ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори эса ушбу йўналишдаги ишларни янада жадаллаштириб юборди.

"Ҳар бир оила — тадбиркор" дастури ижросида "Қишлоқ қурилиш банк" акциядорлик тижорат банки, айниқса, фаол иштирок этмоқда. Бинобарин, 2019 йилнинг 20 май ҳолатига кўра, мазкур банк томонидан қарийб 10 минг 100 та оилага 206,1 млрд. сўмлик кредитлар ажратилди. Жумладан, 2 552 та оилага наслли қорамол сотиб олиш учун 55,9 млрд. сўм, 600 та оилага қўйчиликни йўлга қўйиш учун 10,6 млрд. сўм, 118 та оилага қуёнчилик билан шуғулланиши учун 2,4 млрд. сўм, 448 та оилага асаларичиликни ривожлантиришга 11,1 млрд. сўм, 990 та оилага етти хазинанинг бири бўлган паррандачилик фаолияти учун 16,4 млрд. сўм, 1 989 та оилага тикувчиликни ўзлаштиришга 29 млрд. сўм, 1 339 та оилага иссиқхона бунёд этиш учун 28,4 млрд. сўм берилди. Бундан ташқари, балиқчилик учун 69 оилага 2 млрд. сўм, боғдорчиликка 118 та оилага 2,7 млрд. сўм, ҳунармандчилик йўналишида 110 та оилага 2,7 млрд. сўм, қандолатчилик йўналишида 937 та оилага 11,4 млрд. сўм, бошқа йўналишларга эса 821 оилага 33,5 млрд. сўм микрокредитлар ажратилди.

"Ҳар бир оила — тадбиркор" дастурининг Жиззах вилоятидаги ижросини ташкил этиш учун "Қишлоқ қурилиш банк" ва Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши масъул этиб бириктирилган.

Хўш, банк томонидан тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўймоқчи бўлганларга имтиёзли кредит ажратиш, ёшлар, хотин-қизлар ва кам таъминланган оилаларни бизнесга жалб қилиш, бандлигини таъминлаш бўйича қандай чора-тадбирлар кўрилмоқда?

— Президентимиз Шавкат Мирзиёев раислигида 2 май куни "Ҳар бир оила — тадбиркор" дастури ижросини сифатли ташкил этиш, аҳолини тадбиркорликка кенг жалб қилиш борасидаги ишлар таҳлилига бағишлаб ўтказилган видеоселектор йиғилишида белгилаб берилган вазифалардан келиб чиқиб, банкимиз масъул ходимлари вилоятнинг ҳар бир туманига бириктирилди, — дейди "Қишлоқ қурилиш банк" бошқаруви раиси ўринбосари Фарҳод Ғофуров. — Улар жойларда аҳоли билан мулоқот қилиб, дастур доирасида амалга оширилаётган ишларни танқидий ва таҳлилий ўрганади. Муаммолар имкон қадар жойида ҳал этилади. Бунинг иложи бўлмаган ҳолларда эса вилоят, республика даражасида ҳал этиш чоралари кўрилади. Банк ходимлари тўртта сектор раҳбарлари, уларнинг маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинларига бириктирилган ходимлари, тегишли ташкилотлар вакиллари билан бирга, тадбиркорлик фаолиятини бошлаш истагини билдирган фуқаролар ва уларнинг имтиёзли кредитларга бўлган эҳтиёжини аниқлаш бўйича ҳар бир хонадонга кириб бормоқда. Вилоятдаги мавжуд 214 175 оиланинг даромадини кўпайтириш, тадбиркорликни йўлга қўйиши учун 257 минг нусхада тавсиявий тарқатма материаллар тайёрланиб, тарқатиляпти. Шунингдек, аҳоли томонидан тушган таклифлар асосида кимгадир иссиқхона, бошқасига туяқуш ёки наслли қорамол олиб келиш бўйича таъминотчи корхоналар билан шартномалар имзолаш ва маҳсулотларни етказиб бериш ишлари ҳам тўлиқ назоратга олинди. Бу тез орада ўз самарасини кўрсатади, албатта.

Вилоятда "Ҳар бир оила — тадбиркор" дастури доирасида 210 млрд. сўмлик имтиёзли кредитлар ажратилган бўлиб, уларни аҳоли қисқа муддатда ўзлаштириши лозим. Сектор раҳбарлари билан ҳамкорликда "Бир маҳалла — битта маҳсулот" тамойили асосида тадбиркорликни ривожлантириш, улар етиштирган маҳсулот ёки товар учун харидорлар топиш масалалари бўйича аниқ тадбирлар белгиланган.

— Биз оилада етти кишимиз, — дейди Арнасой туманидаги Ғолиблар шаҳарчасида яшовчи Гулсара Холбоева. — Менинг ногиронлик пенсиям, келинимнинг 2 ёшгача бўлган болалар тарбияси учун нафақа пулини айтмаганда, бошқа даромад манбаимиз йўқ эди. Бошим қотиб турган пайтда банк ходимлари келиб қолишди. Улар кредит олиб, иссиқхона қуришни тавсия қилди. Бир ҳафтада иссиқхона тайёр бўлди, экин экдик, мана, кўринг, помидорлар пишди. Бодрингларни узиб оляпмиз. Буни кўрган кўчамиздаги яна бешта хонадон ҳам кредит олди. Ҳеч бири ёмон бўлмаяпти. Насиб этса, олган кредитимизни ўз вақтида қайтарамиз. Энг асосийси, ўғилларим ва келиним ишли бўлди.

Банк ходимлари шу каби тадбиркорлик фаолиятини бошлаш истагидаги одамларга кредит олиш, ундан мақсадли фойдаланиш бўйича кўрсатмалар беряпти, намунавий бизнес-режалар тақдим қилмоқда.

— Касбим ўқитувчи, узоқ йиллар ёшларга таълим-тарбия бердим, — дейди Ғаллаорол туманидаги "Қашқабулоқ" МФЙда яшовчи Абдуғаффор Норқулов. — Ҳозир пенсиядаман. Бекор ўтирмай, уйимизда болалар боғчаси ташкил этиш ғояси туғилди. Бу "Қишлоқ қурилиш банк" минтақавий филиали томонидан қўллаб-қувватланиб, имтиёзли фоизда 30 миллион сўмлик кредит берилди. Шу маблағ эвазига керакли жиҳозлар олиб, фаолиятимизни бошладик. Ҳозир маҳалламизнинг 50 нафар боласига тарбия беряпмиз.

Вилоятда "Ҳар бир оила — тадбиркор" дастури доирасидаги маблағларни ўзлаштириш бўйича барча тижорат банклари филиалларига микрокредитларни ажратиш учун тўлиқ ваколат ва етарли ресурс маблағлари берилган. Бу эса кредит ажратиш юзасидан тақдим қилинган тавсияномалар асосида мустақил қарор қабул қилиш ваколатини беряптики, пировардида аҳолининг бизнес режалари ҳаётга жадал татбиқ қилинмоқда.

Толибжон ЭРГАШЕВ («Халқ сўзи»).

Реклама ўрнида

Хизматлар лицензияланган.

Ҳамкорлик

Бўлғуси шифокорлар ўзимизда ва Доғистонда таҳсил олади

Бухоро давлат тиббиёт институти билан Доғистон давлат тиббиёт университети ўртасида малакали кадрлар тайёрлаш борасида ҳамкорлик алоқалари йўлга қўйилди.

Россия Федерациясидаги нуфузли олий ўқув юртларидан саналган мазкур университет ректори Сулейман Мамаев бошчилигидаги делегация Бухорога ташриф буюриб, ҳамкорлик истиқболлари юзасидан музокара ўтказди.

— Бухоро тиббиёт институти фаолияти билан яқиндан танишиб, даволаш иши йўналиши бўйича ҳамкорлик юзасидан қўшимча битим имзоладик, — дейди С. Мамаев. — Ўйлайманки, ўзаро ҳамкорлигимиз малакали шифокорлар тайёрлаш ишига муносиб ҳисса қўшиш имконини беради.

Келишувга мувофиқ, янги ўқув йилида бакалавриат йўналишида 50 нафар талаба қабул қилинади. Улар дастлабки уч йилда Бухорода, кейинги уч йилда эса Доғистонда таҳсил олишади. Битирувчилар икки томонлама дипломга эга бўлади.

Истам ИБРОҲИМОВ («Халқ сўзи»).

РЕКЛАМА

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 556. 59 385 нусхада босилди, ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ISSN 2010-8788

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор А.Исмаилов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — З. Худойшукуров.
Навбатчи — Д. Каримов.
Мусаҳҳиҳ — С. Исломов.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎзА якуни — 01.55 Топширилди — 03.30 1 2 3 4 5 6